

DELEGAȚI SĂTMĂRENI LA MAREA ADUNAREA NAȚIONALĂ DE LA ALBA IULIA DIN 1 DECEMBRIE 1918

Claudiu PORUMBĂCEAN, Viorel CÂMPEAN

Abstract: *(Delegates of Satu Mare in Alba Iulia at the Great National Assembly on the 1st of December 1918) The Act of Union of the 1st of December 1918 is undoubtedly the country's biggest historical moment. In order to understand this grand day of history it is necessary to understand and to acknowledge the events and efforts that have led to a buildup of national movements in the area led by various leaders of this region consequently resulting with the historical events that took place on the 1st of December 1918. The integrity of the Romanian national movement of Satu Mare County was in coherence with the directives issued by the Central Romanian National Council, preparing and reaching the culminating point in Alba Iulia, fall of 1918.*

The formation of local national councils and the local national guards in Satu Mare was based on a socio-political foundation due to the crisis that the war has generated. The hostile sentiment that local authorities had towards the Romanian national movement was always a factor in these movements but the right of auto-determination, freedom and national unity was ever present in the war torn Romanian society of the region.

In conformity with the directives of the Central Romanian National Council, on the 3rd of November 1918, the local national councils were established and the local national guards were also founded. In the virtue of these directives on the 12th of November 1918, a meeting is held in Satu Mare by the Romanian National Party Committee comitatens, the session resulted with the formation of the Romanian National Council comitatens Satu Mare having an important role in the regions socio-economic and political administration.

At the Great National Assembly in Alba Iulia, 81 delegates with the right to vote (credentials) from Satu Mare have participated at this historical event, voting in favor for the Unification with the Kingdom Of Romania. Due to the importance of this historical event, we've decided to dedicate the Volume „Satu Mare. Studii și Comunicări”, Seria Istorie, in the year of the Centenary to these scientific articles related to the Unification of the Country therefor it is very important that the readers of these articles should have the opportunity to meet the historical figures and their short biographies who were present in Alba Iulia on the 1st of December 1918 at the Great National Assembly representing Satu Mare.

Keywords: *1st of December 1918, Satu Mare County, Centenary, Credentials, Unification, Alba Iulia.*

*
* *

Actul de la 1 Decembrie 1918 este, indiscutabil, cel mai măreț moment din întreaga istorie a acestei țări. Pentru a putea înțelege ceea ce s-a întâmplat în această măreață zi, e nevoie să cunoaștem evenimentele și eforturile premergătoare întreprinse de liderii mișcării naționale de pe aceste meleaguri, dar și ceea ce a urmat Actului de la 1 Decembrie 1918. Întreaga evoluție a mișcării naționale românești din județul Satu Mare și-a aflat momentul culminant în toamna anului 1918, prin adeziunea și integrarea nemijlocită în organizarea, pregătirea și desfășurarea Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia, în acord cu directivele și apelurile Consiliului Național Român Central, receptate cu promptitudine în toate localitățile sătmărene. Acțiunile de constituire a consiliilor naționale locale și a gărzilor naționale s-au desfășurat pe un fundal social-politic care purta amprenta situației create de război, de înăsprire a măsurilor autorităților împotriva mișcării naționale a românilor, de un climat tensionat în care își face mereu simțită prezența ideea autodeterminării, a libertății și unității naționale.

În lipsa marelui luptător pentru drepturile naționale ale românilor, dr. Vasile Lucaciu, plecat peste hotarele țării cu o misiune deosebit de importantă pentru viitorul românilor, alături de alte personalități remarcabile ale vieții politice românești (Constantin Lucaciu, Take Ionescu, Vasile Stoica ș.a.) în vederea obținerii recunoașterii drepturilor românilor transilvăneni, liderul incontestabil al mișcării unioniste sătmărene a devenit dr. Ilie Carol Barbul.

În conformitate cu directivele Consiliului Național Român Central din 3 noiembrie 1918, s-a trecut pe tot cuprinsul comitatului Satu Mare la intense acțiuni pentru constituirea consiliilor și gărzilor naționale române. În virtutea acestor directive, la 12 noiembrie 1918 este convocată ședința Comitetului comitatens Satu Mare al P.N.R., care urma să hotărască înființarea Consiliului Național Român comitatens Satu Mare și să stabilească acțiunile organizatorice concrete, precizându-se faptul că noile consilii naționale locale reprezintă organe de conducere românești cu puteri depline în sfera vieții social-economice și politice din localitățile respective.

La Marea Adunare Națională de la Alba Iulia au participat 81 de delegați cu credențional care au votat unirea deplină cu Regatul Român.

În perioada imediat următoare actului Marii Uniri, românii sătmăreni, în cadrul organelor politice liber alese - consiliile naționale locale, trec la o serie de măsuri organizatorice pe linia preluării vechii administrații, rezolvării problemelor economico-sociale curente, a problemelor culturale și școlare aferente noului statut conferit de hotărârile de la Alba Iulia. Consiliile naționale, organe ale puterii politice ale românilor din această parte a țării, activează în această perioadă cu deosebită intensitate, însă Mișcarea pentru înfăptuirea idealului libertății și unității naționale nu s-a realizat însă ca un marș triumfal, ea fiind în permanență supusă vicisitudinilor timpului, înscriindu-se în pagini de jertfă și dramatism pe lângă cele care au însemnat evoluția firească și implacabilă în devenirea unui destin istoric.

Deoarece teritoriul județului Satu Mare a rămas după 1 Decembrie 1918 în afara liniei demarcaționale provizorii stabilite în urma înțelegerii între guvernul român și puterile Antantei, autoritățile civile și militare maghiare, „folosind bande înarmate din fosta armată imperială”, au instituit un regim de teroare permanentă împotriva populației românești, a consiliilor și gărzilor naționale române, a participanților la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia și, în general, a fruntașilor mișcării naționale din această parte a țării.

Pe acest fond, la Satu Mare a fost instaurată Republica Sfaturilor din Ungaria care, deși a durat mai puțin de o lună (21 martie-19 aprilie 1919), a constituit un real pericol pentru realizarea deplinei uniri și pentru siguranța populației românești din această parte a țării.

În fața situației grele create în teritoriile românești rămase încă sub ocupația străină și la cererea insistentă a populației județului Satu Mare, armata română, cantonată în partea de nord-

vest a Transilvaniei pe un aliniament ce începea la vest de Sighetu Marmației - Cicârlău - Ardușat - Băsești - Giurtelecu Hododului, inițiază în noaptea de 15 aprilie 1919 o puternică ofensivă menită să contracareze atât o plănuită acțiune pe care trupele maghiare o pregătiseră pentru data de 16 aprilie 1919, cât și să elibereze ultimele teritorii românești, ai căror reprezentanți își exprimaseră la 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia voința și dorința de nestrămutat de unire cu România.

Ziua de 19 aprilie 1919 a reprezentat pentru aceste meleaguri un moment de o deosebită semnificație, deoarece, printr-un efort general al diferitelor unități ale armatei române, a fost eliberat aproape întreg județul Satu Mare.

Având în vedere importanța evenimentului și dedicarea acestui număr al revistei Anului Centenar, am considerat firesc să readucem în fața cititorilor noștri numele și scurte date biografice de care dispunem până în prezent, ale celor care au reprezentat Sătmarul la Marea Adunare de la Alba Iulia la 1 Decembrie 1918, cu mențiunea că aici vor fi incluși reprezentanți atât ai vechiului comitat (cu părți semnificative din actualul județ Maramureș) cât și din zone care astăzi aparțin județului Satu Mare, dar în 1918 aparțineau Sălajului istoric.

ABRUDAN CORNEL	MUREȘAN GEORGE
APAN MIHAI	MUREȘAN TEODOR
BARBUL ILIE CAROL	NILVAN ALEXANDRU
BOHĂȚIEL CORIOLAN	NISTOR IOSIF
BREBAN ALEXANDRU	PĂTCAȘIU VASILE
CAVAȘI TRAIAN	POCOL ALEXIU
CĂRBUNAR CORIOLAN	POP CORNEL
CÂNȚA DEMETRIU	POP IUSTIN
COLTĂU DIMITRIE	POP SEVER
CUPCEA PETRU	POP VASILE TRAIAN
CUPȘA DOMIȚIAN	POPA NICOARĂ IOAN
DEMIAN ATANASIE	POPAN VASILE
DEMIAN ATANASIE	POPP MIHAI
DOBOȘI IOAN	PUSTAI VASILE
DOBOȘI IOAN	RUS GHEORGHE
DONCA VASILE	STEER CORIOLAN
DOROȘ ATHANASIE	SĂLĂGEAN VASILE
DRAGOȘ AUREL	SZILAGHI GEORGE
DRAGOȘ TEOFIL	ȘUTAI IOSIF
FILEP GEORGE	TĂMAȘ FANEA
INDRE GEORGE	TĂUTU VLAD ALOISIE
MARCHIȘ ROMUL GEORGE	TIBIL IOAN
MOCAN VASILE	VANCA VALENTIN
MUREȘAN ALEXANDRU	ZBONA VASILE

ABRUDAN CORNEL (1870-1959)

Delegat al cercului electoral Carei¹

Preot greco-catolic, publicist. N. la Groși, lângă Aleșd, în 25 oct. 1870. A urmat liceul la Beiuș, absolvind în 1891. A studiat apoi teologia la Ungvár. Hirotonit în 1896.

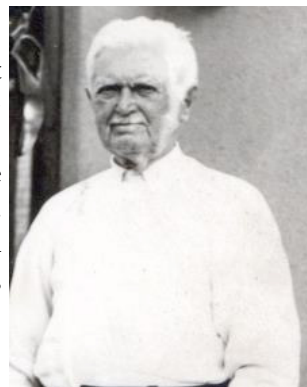
După hirotonire a fost adm. parohial în Beznea. Apoi, din 1901, vreme de 10 ani a îndeplinit aceeași funcție în Aușeu. Din 1911 își leagă destinul de Resighea, parohie unde a slujit în greii ani ai alipirii acesteia la Ep. de Hajdudorog. S-a remarcat ca unul dintre cei mai vehemenți contestatari ai samavolnicei hotărâri. În 13 martie 1913 este prezent la Satu Mare la ședința comisiei de 50 de membri, aleasă în adunarea de la Alba Iulia, în problema situației parohiilor anexate episcopiei de Hajdudorogh. În 18 nov. 1918 este prezent la Carei și ia cuvântul la Adunarea de constituire a C.N.R., plasa Carei. În 28 nov. 1918 s-a numărat printre cei 5 delegați ai zonei prezenți la Alba Iulia. În 5 decembrie a aceluiași an trimite din Resighea o relatare C.N.R. Carei în care descrie incidentele provocate de gărzile naționale maghiare. A încetat din viață la Resighea în anul 1959.

APAN MIHAI (1883-1970)

Delegat al cercului electoral Medieșu Aurit²

S-a născut la 9 octombrie 1883 la Medieșu Aurit. A urmat școala primară în localitatea natală, unde era o persoană respectată și apreciată de săteni. Om gospodar din fire, Mihai Apan (Apai) s-a ocupat cu agricultura, reușind să dețină mai multe suprafețe de teren, ceea ce i-a conferit un statut respectat din partea localnicilor. Nu întâmplător, în perioada 1926-1932 a fost primar al localității Medieșu Aurit. A încetat din viață la 4 iunie 1970 la Medieșu Aurit, urmașii lui trăind și astăzi în această localitate.

BARBUL ILIE CAROL (1883-1946)

Delegat al cercului electoral Satu Mare³

Avocatul Ilie Carol Barbul, născut în localitatea Lipău la 31 iulie 1883, din părinții Augustin Barbul și Vilhemina Kolbusewski, se înscrie ca fiind, neîndoielnic, personalitatea cea mai reprezentativă și dinamică a mișcării unioniste sătmărene din anii 1918-1919. Este inițiatorul acțiunilor organizatorice în direcția constituirii noilor organe ale administrației românești în părțile sătmărene și a măsurilor pregătitoare în vederea participării românilor din zonă la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia.

Participant direct la marea înfăptuire statală de la 1 decembrie 1918, ca delegat oficial

¹ Viorel Câmpean, *Preoți din Sătmar*, ms.; Viorel Ciubotă, *Vicariatul național român din Carei*, Satu Mare, 1997, p. 190; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților unirii*, Alba Iulia, 2010, p. 272; *Lupta românilor din județul Satu Mare pentru făurirea statului național unitar român. Documente 1848-1918*, București, 1989, pp. 397, 479, 497; Doru Radosav, Viorel Ciubotă, *1918 în Sătmar*, Cluj, 1996, pp. 63, 89, 156, 173-174.

² Ioan I. Șerban, Nicolae Josan (coordonatori), Dorin Giurgiu, Ionela Mircea, *Dicționarul personalităților Unirii: Trimișii românilor transilvăneni la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia*, Alba-Iulia, 2003, p. 272.

³ Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *Oameni din Sătmar*, Satu Mare, 2000, pp. 20-22.

din partea cercului electoral al orașului Satu Mare, va fi ales printre cei 250 de membri ai Marelui Sfat Național Român.

Lui i-a revenit și onoarea de a conduce delegația fruntașilor români sătmăreni, cu steaguri tricolore, care l-a întâmpinat în gara orașului, la 30 decembrie 1918, pe generalul francez H.M. Berthelot, aflat într-o călătorie de documentare asupra situației și doleanțelor populației românești din orașele de la granița de vest a țării. La fel, a condus și delegația locală care a întâmpinat la 19 aprilie 1919, armata română eliberatoare, contactând pe podul de peste Someș, prima patrulă a Diviziei II Cavalerie. După eliberare, ca o recunoaștere a meritelor sale, va fi numit primul subprefect român al județului Satu Mare, apoi în două rânduri prefect: decembrie 1919 – iunie 1920, respectiv aprilie 1926 - mai 1927.

Numele lui Ilie Carol Barbul se leagă și de apariția primului periodic laic românesc din orașul de pe Someș, ziarul „Satu Mare” (1919).

În perioada interbelică îl vom întâlni în calitate de senator, pe listele Partidului Populului, în Parlamentul României întregite. Ulterior, va fi membru al Partidului Național Creștin. În 1927 va fi ales președinte al „Comitetului de inițiativă pentru ridicarea monumentului Vasile Lucaciu”, președinte al Sindicatului hidraulic Tisa-Someș (1928), membru în consiliile de administrație ale mai multor societăți: Hotel „Dacia”, „Unio”, Cinema „Urania” ș.a. S-a remarcat și ca un participant activ și constant la toate manifestările de ținută românească din urbe, secundat fiind de soția sa, Valeria Lazin, președinta „Asociației Româncelor Sătmărene” (înființată în 1926).

Arbitrajul de la Viena întrerupe, din păcate, o carieră strălucitoare, silindu-l pe I.C. Barbul a se refugia la Arad, unde va fi un timp director al Fabricii de vopsele „Policrom”.

Intuind cu exactitate pericolul care-l amenința în contextul evoluției vieții politice spre un regim totalitar, fiind și posesorul unei moșioare de 115 iugăre la Păulești, preferă pe mai departe Aradul unei eventuale detenții la Canal.

Aici se stinge din viață, în urma unui infarct, la 6 februarie 1946, găsindu-și odihna binemeritată în cimitirul „Eternitatea”, alături de Vasile Goldiș și Ștefan Cicio-Pop, tribuni ai Marii Uniri.

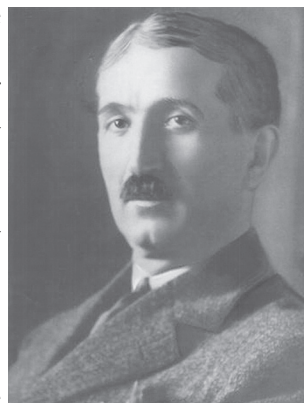
BARBUL NICOLAE (1879-1943)

Delegat al cercului electoral Baia Mare⁴

Locul și data nașterii: Mocira (Baia Mare), 6 aprilie 1879.

Studii: Liceul grăniceresc Năsăud Academia de agricultură la Magyaróvár.

Ocupația de bază, până la 1918: inginer agronom. Din 1905 până în 1913 se află în S.U.A, unde, deși era cetățean austro-ungar, reprezenta interesele României. La Cleveland, împreună cu fratele său, Gavril Barbul și cu vărul său Epaminonda Lucaciu, înființează ziarul Românul, primul ziar românesc de peste ocean. Revenit la Mocira, se află în fruntea tuturor acțiunilor românești importante din zonă privind pregătirea Unirii Transilvaniei cu România. După Marea Unire a fost comisar cu probleme de alimentație și agricultură pentru Transilvania. Participă la manifestări importante cu ca-

⁴ Ioan I. Șerban, Nicolae Josan (coordonatori), Dorin Giurgiu, Ionela Mircea, *Dicționarul personalităților Unirii...*, 2003, p. 233.

racter științific în domeniul agriculturii naționale și internaționale. A fost decorat cu ordinul „Coroana României” în grad de cavaler. Nicolae Barbul a fost nepot după mamă al lui Vasile Lucaciu. A decedat la Mocira în 26 noiembrie 1943. A fost înmormântat la Mocira.

BĂLIBAN IOAN VIRGILIU (1899-1974)

Delegat supleant al cercului electoral Tășnad⁵

Ioan Virgiliu Băliban s-a născut în anul 1899 la Unimăt, tatăl său, Antoniu Băliban (1867-1947), fiind o mare personalitate a vieții politice și culturale transilvănene, multă vreme chiar secretar particular al lui George Pop de Băsești. A urmat cariera preoțească a tatălui său, absolvind teologia greco-catolică la Gherla.

În toamna anului 1918 se implică în organizarea adunării din 22 noiembrie de la Tășnad, care s-a desfășurat în sediul Băncii „Vulturul”. Este ales delegat din partea localității Unimăt la Marea Adunare de la Alba Iulia. După anul 1918 a activat ca profesor de teologie la Cluj, unde a decedat în anul 1974.

BOHĂȚIEL CORIOLAN (1886-1945)

Delegat al Gărzii naționale române din comitatul Sătmarului⁶

Figură marcantă a vieții politice sătmărene, Coriolan Bohățiel s-a născut la 24 noiembrie 1886 în localitatea Cernești, comitatul Satu Mare (azi Maramureș). Urmează studiile gimnaziale la Bistrița și Baia Mare, iar apoi Facultatea de Drept din Cluj. În 1913 susține examenul de avocat la Budapesta, devenind doctor în drept după care își deschide un birou la Baia Mare, unde va lucra ca avocat și notar public. Pe plan politic a fost unul din liderii organizației județene Satu Mare a P.N.Ț., fiind ales la Congresul din 15 martie 1927 secretar general al acesteia, iar mai târziu membru în Comitetul Executiv. De asemenea, a fost senator timp de trei legislaturi, candidând pe listele P.N.Ț. Satu Mare.

Pe lângă activitatea politică Coriolan Bohățiel s-a remarcat și în alte domenii, deținând numeroase funcții: vicepreședinte al „Astrei” și „Agru”-lui local, președinte al Cooperativei „Dacia”, membru al consiliului director al Băncii Poporale, prim juristconsult al orașului Satu Mare ș.a.

Pentru merite deosebite a fost decorat cu mai multe medalii militare austro-ungare, precum și cu ordinul „Steaua României” în grad de ofițer.

Moare la Baia Mare în anul 1945.

BREBAN ALEXANDRU (1876-1944)

Delegat de drept Baia Mare⁷

Personalitate de marcă a vieții politice și ecleziastice ardelene, Alexandru Breban s-a născut la 1 august 1876 în localitatea Someșeni, comitatul Satu Mare. Provine dintr-o familie

⁵ Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 24-26; Ioan I. Șerban, Nicolae Josan (coordonatori), Dorin Giurgiu, Ionela Mircea, *Dicționarul personalităților Unirii...* 2003, pp. 272-273.

⁶ Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 34-35.

⁷ Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 47-48; Ioan I. Șerban, Nicolae Josan (coordonatori), Dorin Giurgiu, Ionela Mircea, *Dicționarul personalităților Unirii...*, 2003, pp. 233-234.

renumită, tatăl său, Avram Breban fiind paroh greco-catolic local, iar mama sa, Roza, este sora lui Ștefan Bilțiu, vicar general episcopal de Gherla.

Face studiile medii la liceul „Samuil Vulcan” din Beiuș pe care îl absolvă în 1894, după care urmează cursurile Seminarului unit din Oradea și Academia Teologică din Gherla până în anul 1898. În 1899 este hirotonit preot celibatar iar în 1901 va fi numit administrator parohial și protopop în Baia Mare, iar apoi arhidiacon și canonic al Capitulului Arhiepiscopiei romano-catolice din București (caz unic în istoria bisericii greco-catolice!). Din 1931 este canonic și prepozit al Episcopiei greco-catolice a Maramureșului, iar din 1937 prepozit capitular de Baia Mare.

Pe plan politic s-a afirmat ca militant de seamă în cadrul P.N.R., fiind ales vicepreședinte al C.N.R. comitatens Satu Mare, constituit la 12 noiembrie 1918 la Baia Mare, iar din 1919 a fost numit comisar guvernamental delegat pe lângă comitetele școlare ale județelor Satu Mare, Maramureș și Ugocea. În 1921 este ales deputat de Satu Mare pe listele P.N.R.; în această calitate a depus eforturi stăruitoare pentru înființarea Episcopiei greco-catolice a Maramureșului la Baia Mare. După 1926 ocupă funcții importante în conducerea P.N.Ț. Satu Mare, fiind chiar președintele acestuia în perioada 1925-1927 (P.N.-P.N.Ț.), până la primul Congres al P.N.Ț. Satu Mare din 15 martie 1927 când este ales vicepreședinte și membru în comitetul executiv. De menționat că Alexandru Breban a îndeplinit și funcția de primar al orașului Baia Mare, iar în 1932 a fost reales în Camera Deputaților.

Pentru întreaga sa activitate a fost decorat ofițer al ordinului „Steaua României” și comandor al ordinului „Coroana României”, ultima distincție fiind înmănată personal de regele Carol al II-lea. A încetat din viață la Baia Mare în data de 12 ianuarie 1944.

CAVAȘI TRAIAN (1891-1989)

Delegat al cercului electoral Cinghir (astăzi Csenger, Ungaria)⁸

S-a născut în anul 1891 și a urmat liceul la Beiuș și Satu Mare. A absolvit apoi Academia Comercială din Viena, devenind membru al Societății „România Jună”. Participă activ la Primul Război Mondial, având gradul de locotenent. După demobilizare se implică în activitatea Consiliului Național Român Satu Mare, unde desfășoară o remarcabilă activitate. A fost locotenent în Gărzile Naționale Române din Ardeal, calitate pentru care a fost decorat cu Medalia „Ferdinand I” cu spade pe panglică. După Marea Unire, el face parte dintre acei care au pus temelia unei vieți românești viabile în Sătmar.

A urmat școala de muzică din Satu Mare cu profesorul Ionaș (canto), a luat apoi lecții de canto cu prof. Robinson la Viena, pe când era student la Academia de Comerț. În capitala imperiului a activat în societatea „România jună”. Ulterior va fi mutat la București unde a lucrat în cadrul Ministerului Finanțelor până la pensionare. A încetat din viață în anul 1989. Fiind un mare iubitor de muzică, acesta s-a implicat profund în dezvoltarea vieții culturale și artistice românești din Satu Mare atât înainte cât și după Primul Război Mondial, fiind deosebit de activ atât în cadrul Societății Filarmonice, a Reuniunii de Muzică și Cântări „Vasile Lucaciu” și a muzicii corale în general. Fiul său, Liviu Cavași, i-a călcat pe urme, devenind un dirijor de talie internațională și director al Operei din București. În 1996, prin eforturile fiului său, a apărut volumul postum de memorii Traian Cavași intitulat *O viață dedicată muzicii și idealului național (1891-1989)*, Editura Danubius, București, 1996, 171 p.

⁸ Viorel Câmpean, *Oameni și locuri din Sătmar*, vol. II, Satu Mare, 2010, pp. 6, 40, 231-235, 260; Viorel Ciubotă, *Lupta românilor sătmăreni pentru unire (1918-1919)*, Satu Mare, 2004, p. 138.

CĂRBUNAR CORIOLAN

Delegat al cercului electoral Cinghir (astăzi Csenger, Ungaria)⁹

Reprezentant al localității Moftinu Mic, posesor.

CÂNȚA DEMETRIU

Delegat al cercului electoral Baia Mare¹⁰

S-a născut în localitatea Tăuții de Sus, comitatul Satu Mare, (astăzi județul Maramureș). De profesie agricultor, bun gospodar respectat de sătenii săi, a făcut parte din delegația celor 300 de români, care au dus Memorandul la Viena în mai 1892. A activat în cadrul Partidului Național Român, colaborând cu Ioan Rațiu, Vasile Lucaciu și alți fruntași ai luptei naționale a românilor. Pentru meritele sale naționale a fost desemnat ca unul dintre delegații oficiali ai cercului electoral Baia Mare. A murit la 16 august 1942.

COLTĂU DIMITRIE (1883-1936)

Delegat al cercului electoral Carei¹¹

Vede lumina zilei la data de 7 octombrie 1883 în localitatea Supuru de Sus (comitatul Sălaj, azi în județul Satu Mare), din părinții Gavril Coltău și Maria Suciuc. Urmează liceul la Baia Mare, iar studiile superioare la Graz (Academia Comercială) și Oradea (Academia de Drept). Susține doctoratul la Cluj în anul 1921. În 1908 se căsătorește cu Cornelia Popfiu, având doi copii, Coriolan și Elena. Fiul Coriolan, născut la 10 decembrie 1909 în Sanislău, s-a afirmat în domeniul literar, fiind un apreciat traducător al poeziilor lui Petöfi și Ady Endre, semnând cu pseudonimul „Costa-Carei”.

Înainte de Marea Unire, Dimitrie Coltău a fost funcționar la băncile „Chioreana” (1905-1907), „Codreana” (1907-1908), prim contabil la „Arina” din Carei (1908-1912) iar apoi prim contabil și administrator al sucursalei din Carei a Băncii „Bihoreana” din Oradea. Se afirmă în contextul evenimentelor din toamna anului 1918. În adunarea ținută la Carei în 18 noiembrie 1918 a fost ales ca notar al C.N.R. din plasa Carei, prilej cu care propusese reintroducerea limbii române în administrație și înființarea unei catedre de limba română. A fost membru al Consiliului Național Român comitatens Satu Mare, ales în 12 noiembrie 1918 la Baia Mare și delegat oficial la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918. Decorat cu ordinul „Steaua României” în grad de cavaler, va activa în ultima parte a vieții ca administrator financiar la Brașov și, ulterior la Sighișoara.

Moare în Sighișoara la 20 noiembrie 1936.

⁹ Viorel Ciubotă, *op. cit.*, p. 351.

¹⁰ Ioan I. Șerban, Nicolae Josan (coordonatori), Dorin Giurgiu, Ionela Mircea, *Dicționarul personalităților Unirii...*, 2003, p. 234.

¹¹ Viorel Ciubotă, *op. cit.*, p. 139; Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 65-66.

CUPCEA PETRU (1875-1940)

Delegat de drept Supuru de Jos¹²

S-a născut în localitatea Călinești (comitatul Maramureș), la 21 mai 1875, din părinții Ioan Cupcea, învățător, absolvent al Preparatoriei române din Sighet, și Maria Rednic. Școala primară o urmează la Ocna Șugatag, gimnaziul și liceul la Sighet, iar teologia la Universitatea din Budapesta, absolvită în 1898. După anii de studenție este numit prefect de studii la Seminarul diecezan din Oradea și, totodată, profesor de limba română, matematici și chimie-fizică la Preparandia regească română unită. În 1901 se căsătorește cu Augusta Pteancu și este hirotonit preot în Fegernic (comitatul Bihor, azi).

Din 1904 este preot ordinar și profesor de religie și limba română la Liceul piariștilor din Carei până în anul 1912. Din acest an se mută în parohia Supuru de Sus până la sfârșitul vieții. Calitățile didactice i-au permis să publice „Gramatica limbii române” (1906) și un manual de geometrie pentru școlile normale (1909). Figurează printre membrii fondatori ai Băncii „Arina” din Sanislău (1906). A luat parte activă la evenimentele din toamna anului 1918, fiind prezent la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. Pentru ținuta sa românească, protopopul Petru Cupcea a fost arestat, maltrat și închis de autorități la Debrețin. În aprilie 1919 încă zăcea în spitalul de aici. În 1923 a fost numit arhidiacon onorar. În anul 1932 îl găsim ca protopop al districtului Șimleu și vicar foraneu episcopal al Sălajului. A repausat în 17 iulie 1940 la Șimleu, unde a și fost înmormântat.

CUPȘA DOMIȚIAN (1865-1934)

Delegat al cercului electoral Tășnad¹³

S-a născut la 23 iulie 1865 la Husmezău (astăzi Câmpia, județul Sălaj), în familia învățătorului emerit Constantin Cupșa. A absolvit liceul la Beiuș în 1890. A urmat teologia la Gherla, fiind hirotonit în 1895. Între 1898 și 1913 slujit la Porți, distr. Ip. A fost membru al „Astrei”. Din 1913 a fost foarte legat de parohia Tășnad, unde a fost și protopop din 1925. A contribuit din plin la dezvoltarea Băncii „Vulturul” din Tășnad, în calitate de director executiv al acestei prestigioase instituții financiar-bancare românești. În noiembrie 1918 a fost ales membru în consiliul executiv al C.N.R. cercual Tășnad. Și-a văzut visul cu ochii, fiind prezent în 1 Decembrie 1918 la Alba Iulia. În perioada imediat următoare a avut însă de suferit, fiindu-i percheziționată casa și proferate amenințări la adresa sa de către secui. A fost nevoit să se refugieze. A decedat în 25 decembrie 1934 și a fost înmormântat la Tășnad.

¹² Viorel Câmpean, *Petru Cupcea - personalitate a nordului Transilvaniei*, în „Acta Mvsei Porolissensis”, Zalău, XXXIV, 2012, pp. 165-171; Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 74-75.

¹³ Viorel Câmpean, *Preoții greco-catolici Dumitru și Domițian Cupșa, personalități ale localității Câmpia Sălaj*, în „Flori de crin”, Șimleu Silvaniei, an XVII (serie nouă), nr. 1 (62), martie 2017, pp. 7-10; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților Unirii*, 2010, p. 273

DEMIAN ATANASIE (1845-1923)

Delegat de drept Negrești¹⁴

S-a născut în anul 1845 în localitatea Șișești (comitatul Satu Mare, azi județul Maramureș), ca fiu al fostului preot din Șișești și Negrești, Andrei Demian. După studiile efectuate la Baia Mare, absolvă teologia la Blaj. Timp de 18 ani a funcționat ca profesor secundar la Gherla. A avut gradul de profesor emerit de teologie. Implicarea lui nu a fost formală, dovadă fiind faptul că o perioadă a deținut funcția de conducător al Societății de lectură „Alexi-Șincai”. Din 1886 a condus parohia greco-catolică din Negrești-Oaș până la sfârșitul vieții.

În aprilie 1919 a fost urmărit de gardiștii lui Kun Béla, pe motivul că a intervenit la C.N.R. din Baia Mare pentru a salva comuna de soldați. A stat ascuns până la sosirea armatei române. Din căsătoria cu Luiza Bud (decedată la 25 ianuarie 1924) au rezultat copiii: Iosif - paroh și protopop onorar în Firiza, Tit-paroh în Vișeu de Jos, Cecil - paroh și protopop tractual în Negrești (1923-1946), Eufrosia - soția preotului Anderco din Bixad, Mărioara, Elena și Irina. Protopopul și arhidiaconul onorar Atanasie Demian se stinge din viață la 29 aprilie 1923 în Negrești.

DEMIAN ATANASIE (1859-1929)

Delegat al cercului electoral Șomcuta Mare¹⁵

Negreia este o localitate situată astăzi în județul Maramureș. Ea a aparținut însă multă vreme Sătmărului istoric. O familie de vază în Negreia a fost Demian, membrii acesteia conducând destinele comunității locale timp de 70 de ani.

Ne vom opri în cele ce urmează asupra unuia dintre fondatorii, am putea spune, familiei de personalități Demian. Este vorba despre Atanasie Demian, care era originar dintr-o familie românească de țărani înstăriți.

Născut în 17 februarie 1859 la Negreia, Atanasie a ajuns să se îmbogățească din comerțul cu animale. Despre Atanasie știm că a absolvit patru clase elementare, o clasă de liceu și un an de școală profesională. Această școlarizare (deși redusă), la care desigur se adaugă și calitățile sale native l-au ajutat să-și fondeze o gospodărie mai avansată decât mica gospodărie țărănească. S-a ocupat de agricultură și pomicultură dar în special de creșterea și comercializarea vitelor. A ajuns să dețină o suprafață de cca 100 ha teren agricol și a luat în arendă vaste terenuri și munți pentru pășune, având mari cirezi de vite, cai, porci și oi.

Beneficiind de o asemenea avere și-a asigurat o poziție privilegiată în societate. Atanasie Demian se implică în mișcarea națională devenind chiar unul dintre liderii săi din zonă. Către sfârșitul secolului XIX se formase o legătură deosebită între fruntașii români din zonă; Atanasie era asimilat de către intelectualii din aceste sate.

La 14 ianuarie 1892 se desfășoară la Seini o conferință a celor cinci cercuri electorale din comitatul Sătmăr, urmând să fie aleși delegații pentru Conferința de la Sibiu și constituirea clubului național electoral din comitat, prin unificarea celor cinci cercuri electorale din Sătmăr. Se alege Comitetul electoral județean format din:

¹⁴ Viorel Câmpean, *Familia Demian – noi contribuții documentare*, în „Satu Mare. Studii și comunicări”. Seria istorie-etnografie-artă, Satu Mare, XXIX/II, 2013, pp. 59-68; Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 78-79.

¹⁵ Claudiu Porumbăcean, Viorel Câmpean, *Atanasie Demian, un artizan al Marii Uniri din părțile Sătmărului*, în *95 de ani de la Marea Unire*, Arad, 2013, pp. 112-122.

- Alexiu Berinde și Andrei Medan, președinți;
- Gavril Lazăr de Purcăreți și Ioan Roman, vicepreședinți;
- Vasile Lucaciu și Ștefan Cherecheș, secretari;
- Gavril Barbul, Avram Breban, Atanasie Demian, Basiliu Șavaniu, Ga-

vril Sabo, Alexandru Ștețiu, Vasile Anderco, Daniil Napoian, Dionisiu Bran, Alexiu Pop, Augustin Pelle, Antoniu Gitta, Gheorghe Șuta, Vasile Leșan, Ioan Costin / membri. Iată-l deci pe Atanasie Demian într-o companie selectă, alături de numeroși parohi-protopopi sau vestiți dascăli din părțile Sătmarului.

La 28 mai 1892 Atanasie Demian este prezent cu ceilalți memorandiști în Viena. Făcea parte din grupul de patru țărani duși pe propria-i cheltuială de către dr. Vasile Lucaciu, alături de Atanasie Demian fiind prezenți: Gheorghe Avram (Șișești), Constantin Dipșe (Șurdești) și Pavel Pele (Unguraș).

Între anii 1905-1921 Atanasie Demian va deține funcția de primar la Negreia, calitate în care a urmărit luminarea consătenilor săi. Printre mijloacele folosite întru menținerea conștiinței românești a fost și înființarea de școli românești la sate. Atanasie Demian a convins locuitorii satului Negreia (în totalitate românesc) de necesitatea unei școli cu predare în limba română. Prin contribuția voluntară și „conștiința românească” s-a construit în sat o școală cu locuință corespunzătoare pentru învățător, și s-a stabilit un buget pentru întreținerea școlii și salariul dascălului. În aceste condiții primul învățător în noua școală din Negreia a fost domnișoara Aurelia Rusu; în paranteză fie spus că această dascăliță a avut o emoționantă poveste de dragoste cu Octavian Goga. De pe urma acestei povești de iubire au rămas și 51 de scrisori, corespondență între „poetul pătimirii noastre” și o învățătoare cu comportament și viață morală exemplare. Despre Atanasie Demian putem spune că a fost mereu aproape de școala din satul natal, căci cu mulți ani înainte de a fi primar îl găsim în fruntea senatului școlar, ori chiar director al școlii.

Îl găsim și printre membrii comitetului director al Institutului de credit și economii „Aurora”, înființat în 1906 la Baia Mare. Printre alți membri de frunte se numărau: George Pop de Băsești, Iosif Pop de Turț, Constantin Lucaciu, Teofil Dragoș, Atanasie Demian, etc.

De asemenea, cel puțin din anul 1908 se număra printre membrii Despărțământului Sătmar-Ugocea al „Astrei”.

Îl găsim, desigur, implicat și în activitatea politică, lucru ilustrat de faptul că în 1909 Atanasie Demian s-a aflat printre cei aleși în comitetul cercului electoral Șomcuta Mare al P.N.R. comitatens Satu Mare.

Toamna anului 1918 îl găsește în plin efort organizatoric. Astfel, la 21 noiembrie 1918 a fost ales președinte al Consiliului Național Român Tăuții de Jos. La 27 noiembrie 1918 a fost ales printre delegații la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia.

Atanasie Demian a decedat la 1 august 1929 în Tăuții de Jos, după ce o perioadă îndelungată fusese bolnav. După ce se asigură că toți succesorii săi primesc partea cuvenită din averea mobilă și imobilă (una apreciabilă), la capitolul VI din *Testament*, Atanasie Demian le cere fiilor săi ca „în caz de vânzare a viei din Tăuții de Jos să constituie o fundație de 100.000 de lei numită după numele testatorului, administrată de Episcopia gr. cat. din Gherla cu destinația de ajutorare din venitul anual un student bun din familie”.

IOAN DOBOȘI sen. (1863-1937)

Delegat al cercului electoral Halmeu, fostul comitat Ugocea¹⁶

Protopop emerit gr.-cat. Născut la Vama, în familia pr. Petru Doboși sen. A urmat atât școala primară cât și pe cea secundară la Satu Mare, iar teologia a studiat-o la Gherla. A fost hirotonit în 1887. A slujit la Bârsana, Medieșu Aurit, Turț, iar din 1902 până la pensionare la Gherța Mică. Este tatăl lui Ioan, dr. în științe juridice, ales în Marele Sfat Național. A fost activ în cadrul „Astrei”. O vreme a fost notar, iar apoi protopop al districtului Turț.

În toamna anului 1918 a fost deosebit de activ pe plan național. A fost ales președinte al C.N.R. cercul Ugocea. A fost prezent la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918. A decedat în anul 1937 la Oradea.

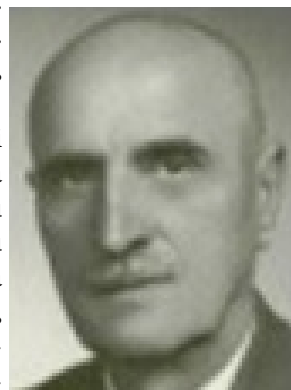
DOBOȘI IOAN jun. (1889-1966)

Delegat al cercului electoral Halmeu, fostul comitat Ugocea¹⁷

Avocat și om politic, figură marcantă a P.N.R. și P.N.Ț. Satu Mare, Ioan Doboși s-a născut la 30 noiembrie 1889 în localitatea Medieșu Aurit comitatul Satu Mare. Provine dintr-o ilustră familie sătmăreană, tatăl său, Ioan Doboși, fiind paroh greco-catolic în Medieșu Aurit, în timp ce unchiul său Andrei Doboși, este unul din liderii P.N.Ț., fost prefect și parlamentar de Satu Mare. Urmează școala primară în localitatea natală, liceul la Beiuș și Academia de Drept la Oradea și Facultatea de Drept la Cluj. În 1912 obține diploma și titlul de doctor în drept la Târgu Mureș.

Se implică cu mult succes în mișcarea națională a românilor din Ardeal (1907), alături de tatăl său, iar la 1 decembrie 1918 este ales membru în Marele Sfat Român ales la Alba Iulia. După unire, din 1921 va practica avocatura în Halmeu (Ugocea), fiind numit și primpretor al acestei plăși. Aici se va căsători, devenind apoi tatăl a cinci copii. S-a remarcat ca un bun administrator și politician în cadrul P.N.Ț. Satu Mare, fiind membru în mai multe societăți și asociații („Astra”, „A.G.R.U.” ș.a).

După 1944 cursul vieții se schimbă. Datorită trecutului său și a faptului că făcea parte din conducerea P.N.Ț., în 1948 este dat afară din Barou pentru „atitudine nedemocrată”, iar biroul său din Halmeu și întreaga avere sunt confiscate. Urmează apoi domiciliul obligatoriu în Turda (1949) și Gherla (1950). Revine la Satu Mare abia în 1964 la locuința din strada Luminii nr. 8 (azi Mihnea Vodă) unde va și muri, doi ani mai târziu, fiind înmormântat în cimitirul de lângă podul Decebal (16 noiembrie 1966). Pentru contribuția la dezvoltarea sistemului cooperatist bancar, a fost decorat cu ordinul „Steaua României”.

¹⁶ Viorel Câmpean, Marta Cordea, *Un manuscris românesc, întocmit de arhidiaconul onorar Ioan Doboși*, în „Transilvania”, Sibiu, serie nouă anul XLV (CXLIX), nr. 4/5, 2017, pp. 131-140; Viorel Ciubotă, *op. cit.*, pp. 140, 347; *** *Lupta românilor din județul Satu Mare...Documente 1848-1918*, p. 485; Gelu Neamțu, Mircea Vaida-Voevod, *1 Decembrie 1918. Mărturii ale participanților. Ioachim Crăciun. Documente la un sfert de veac de la Marea Unire*, vol. II, 2008, p. 107.

¹⁷ Viorel Câmpean, *Doi avocați români din Halmeu, membri în Marele Sfat Național*, în „Eroii Neamului”, Satu Mare, an IX, (serie nouă), nr. 4 (33), decembrie 2017, pp. 55-59; Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 83-85; Ioan I. Șerban, Nicolae Josan (coordonatori), Dorin Giurgiu, Ionela Mircea, *Dicționarul personalităților Unirii...*, 2003, p. 273.

DONCA VASILE (1894-1975)

Delegat al cercului electoral Cărașeu¹⁸

Născut la data de 12 mai 1894 în localitatea Amați, de profesie agricultor, a urmat școala primară în localitatea natală. După 1918 a fost primar al comunei Amați. A decedat în 1975 la Satu Mare.

DOROȘ ATHANASIE (1886-1932)

Delegat din partea localității Tarna Mare¹⁹

S-a născut la 14 august 1886 în localitatea Slatina (comitatul Maramureș, azi în Ucraina), ca fiu al protopopului Ioan Doroș din Sighetu Marmației. A urmat liceul la Beiuș, teologia la Gherla, după care e hirotonit ca preot în 1909. În acest an frecventează și cursurile facultății de filologie din Cluj. În perioada 1910-1918 a funcționat ca profesor de limba română în cadrul Liceului piariștilor din Sighet. În vara anului 1918 preotul militar Athanasie Doroș este numit paroh în Tarna Mare (comitatul Ugocea, azi județul Satu Mare), în locul socrului său, Antoniu Covaci, decedat.

La 1 decembrie 1918 a fost prezent la Adunarea Națională de la Alba Iulia. La 20 mai 1920 redactează petiția locuitorilor din Tarna Mare și Valea Seacă, adresată Comisiei române pentru revizuirea frontierelor din București, condusă de generalul Petala. Are meritul de a fi sprijinit organizarea „Astrei” și în plasa Ugocea, precum și a filialei din Tarna Mare a Băncii „Albina”. Din 1930 a fost ridicat la rangul de protopop onorific. Moare la 27 iunie 1932, fiind înhumat în curtea bisericii din Tarna Mare.

DRAGOȘ AUREL (1883-)

Delegat din partea localității Vama²⁰

Extrem de laborios și activ, preotul Aurel George Dragoș se naște în Baia Mare la 17 iulie 1883. Aici va urma studiile primare și secundare, după care va absolvi teologia la Budapesta. În 1909 este hirotonit ca preot, fiind repartizat în parohia Vama din Țara Oașului. Încă din primul an de activitate începe construcția școlii confesionale, încheiată în 1910. Anterior venirii în Vama, fusese, un timp, profesor la Gherla și asesor consistorial. În 1912 îl găsim printre inițiatorii și membrii fondatori ai Despărțământului Seini al „Astrei”, al cărui secretar va fi ales din anul următor. Se remarcă, deopotrivă, ca organizator al consiliilor și gărzilor naționale locale din Oaș în toamna anului 1918. A fost prezent la Adunarea de la Alba Iulia, de unde s-a întors cu un drapel național. Din 1920 a fost avansat protopop al Districtului vicarhidiaconal Țara Oașului. În Vama va păstori până în anul 1923, când trece în parohia greco-catolică Satu Mare. Construirea noii biserici de aici (str. 1 De-

¹⁸ Ioan I. Șerban, Nicolae Josan (coordonatori), Dorin Giurgiu, Ionela Mircea, *Dicționarul personalităților Unirii...*, 2003, p. 273.

¹⁹ Doina Molnar, *Athanasie Doroș. Preotul greco-catolic. Eroul Unirii de la Tarna Mare*, Satu Mare, 2016, p. 19; Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, p. 87; Doru Radosav, *Sătmarul în anul Marii Uniri 1918*, Cluj Napoca, 2018, p. 190.

²⁰ Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 90-91.

cembrie 1918) se leagă de numele său. A contribuit la înființarea organizației județene a P.N.L., al cărui vicepreședinte va fi ales, ca și președinte al organizației orășenești P.N.L.

În anii 1922-1926 a fost ales ca deputat în Parlamentul României, iar din 1933 senator. Pe linie bisericească a fost numit protopop de Satu Mare și arhidiacon din 1930. A fost distins cu ordinul „Coroana României” în grad de ofițer.

Anul morții este incert. După unele surse ar fi încetat din viață la Blaj în 15 iulie 1959. Alte surse ne indică anul 1972. Cert este că ultima informație despre Aurel Dragoș o avem dintr-o scrisoare semnată de acesta la 17 aprilie 1965 la Blaj.

DRAGOȘ TEOFIL (1874-1934)

Delegat al cercului electoral Baia Mare²¹

Născut la 24 decembrie 1874 în comuna Hideaga, comitatul Satu Mare (actualmente județul Maramureș), Teofil Dragoș este fiul lui Gabriel și al Mariei Dragoș. Școala primară o face în localitatea natală, iar cea medie la Baia Mare, după care urmează studiile superioare la Budapesta și Viena. În 1900 obține diploma de avocat la Budapesta, devenind apoi doctor în drept. Din acel an practică avocatura în Baia Mare, fiind „unul dintre cei mai remarcabili membri ai baroului din Satu Mare”. De asemenea, este considerat unul din factorii diriguitori ai vieții sociale și politice din Baia Mare, fiind înnobilit, în timpul administrației austro-ungare, cu domeniile Dragomirești și Desești.

Proaspăt absolvent, devine membru al Partidului Național Român, reușind în scurt timp să câștige încrederea lui Vasile Lucaciu, liderul politic incontestabil al Sătmarului. Astfel, la doar 28 de ani Teofil Dragoș devine consilierul politic și juridic al lui Vasile Lucaciu, fapt ce îi conferă un statut aparte în cadrul P.N.R. La 31 august 1909 este ales vicepreședinte al P.N.R. comitatens Satu Mare, iar la 12 noiembrie 1918 va deține aceeași funcție în Consiliul Național Român comitatens Satu Mare. În această calitate se implică puternic în lupta dusă de P.N.R. pentru realizarea Marii Uniri, principalul obiectiv al mișcării naționale a românilor din Transilvania. În 1919 P.N.R. îi propune un post de ministru în guvernul Vaida Voevod, însă Teofil Dragoș refuză, jurând credință doctrinei liberale.

În același an, la Baia Mare, s-a constituit organizația P.N.L. Satu Mare, fiind prima de acest fel din Ardeal. Merite deosebite în înființarea P.N.L. Satu Mare îi revin lui Teofil Dragoș, el fiind primul membru liberal din Transilvania. Bucurându-se de o bună apreciere din partea conducerii centrale a P.N.L., Teofil Dragoș a făcut parte chiar din cercul intim de prieteni ai lui Ionel și Vintilă Brătianu.

Odată cu venirea liberalilor la guvernare, el va fi numit prefect al județului Satu Mare în intervalul 31 ianuarie - 30 octombrie 1922, devenind apoi deputat în Cameră și comisar guvernamental al Societății Hidraulice „Ecsed”. Din acel moment, persoana sa va deveni o prezență obișnuită în Parlament, bucurându-se de încrederea electoratului sătmărean. Atât în 1928, cât și în 1930, Teofil Dragoș va fi reales președinte al P.N.L. Satu Mare.

Pe lângă activitatea politică, pe tărâm economic el a îndeplinit funcția de director al Casei de Economii „Aurora” și președinte al Camerei de Comerț și Industrie Satu Mare, iar pentru merite deosebite a fost decorat de către Carol al II-lea cu ordinul „Coroana României” în rang de cavalier.

²¹ Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 91-93.

În 1933 este ales pentru ultima oară în Camera Deputaților, dar, din păcate, acest mandat va fi întrerupt la 18 ianuarie 1934, datorită decesului survenit la vârsta de doar 60 de ani.

FILEP GEORGE (1871-1944)

Delegat al cercului electoral Tășnad²²

S-a născut în anul 1871 la Santău, provenind dintr-o familie înstărită și cu adânci baze intelectuale și culturale românești. A fost un mare proprietar din Santău ce deținea aproximativ 300 ha de teren. A fost membru al Astei Tășnad, numit în prima adunare constituantă din 16 noiembrie 1906 și casier al despărțământului Tășnad. A fost un filantrop, curator al bisericii din Santău, contribuind substanțial la edificarea bisericii din satul său. S-a implicat activ în tot ceea ce însemna afirmare și evoluție românească, sprijinind activitatea băncii Vulturul din Tășnad. A făcut parte din prima direcțiune a băncii Vulturul, alături de Andrei Cosma, directorul băncii Silvania din Șimleu Silvaniei, dr. Coriolan Steer, dr. Ștefan Cicio Pop etc. În anul 1913 a înființat împreună cu Coriolan Steer o fabrică de cărămidă care producea suficient material necesar Tășnadului și localităților din jur.

În noiembrie 1919 a fost ales în fruntea Gărzii Naționale din zona Tășnad, formată din 42 membri și a Consiliului Național Român Tășnad, fiind votat ca delegat la Marea Adunare de la Alba Iulia. Ulterior a fost ales și membru în Marele Sfat Național.

A decedat la Santău în 23 martie 1944.

INDRE GEORGE (1868-1949)

Delegat al cercului electoral Careii Mari²³

Născut la 18 octombrie 1868 în localitatea Vezendiu, George Indre(a), a deținut funcția de Primar al comunei natale, atât înainte cât și după 1918. A fost cooptat în Marele Sfat Național la 30 iulie 1919. A decedat în 8 ianuarie 1949 la Vezendiu.

MARCHIȘ ROMUL GEORGE (1865-1925)

Delegat de drept Careii²⁴

Generația sătmăreană a mișcării unioniste numără personalități de incontestabilă valoare și cu merite deosebite în ceea ce a însemnat pentru români actul de la 1 decembrie 1918. O astfel de personalitate este, neîndoielnic, Romul George Marchiș, născut la 18 decembrie 1865 în localitatea Homorodu de Mijloc (comitatul Satu Mare), din părinții Iulia Vulturul și George Marchiș, paroh local. Urmează învățământul primar în Careii, gimnaziul în Careii, Oradea, Preșov și Sibiu. În 1884 va absolvi teologia la Seminarul romano-catolic din Satu Mare. După căsătoria cu Elisabeta Sarkadi, fiica unui moșier din Fegernic (Bihor), a fost hirotonit ca

²² Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților Unirii*, 2010, p. 273; Diana Kinces, Anca Deaconu, *Tășnad. O sută de ani în 100 de imagini*, Ed. Muzeului Sătmărean, Satu Mare, 2018, pp. 16-17.

²³ Ioan Georgescu, *George Pop de Băsești. 60 de ani din luptele naționale ale românilor transilvăneni*, Oradea, 1935, p. 203; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților unirii...*, 2010, p. 274.

²⁴ Viorel Ciubotă, *Vicariatul național român din Careii*; Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 141-144.

preot și repartizat în parohia Vrtiș (comitatul Bihor, azi în Ungaria) în 1880. Între anii 1891-1908 a oficiat în parohia Tămaia, iar în continuare îl găsim în parohia Carei ca protopop, din 1909 fiind și arhidiacon al părților sătmărene. Încă din 1893 fusese membru al comitetului comitatens Satu Mare, susținând dezideratele românilor sătmăreni. Se afirmă, deopotrivă, ca un constant susținător al acțiunilor înscrise pe linia preocupărilor vizând emanciparea prin actul de cultură. Timp de mai mulți ani a fost casierul Despărțământului Sătmar-Ugocea al „Astrei” și președinte al Reuniunii Învățătorilor Greco-Catolici din Arhidiaconatul Sătmarului, reuniune înființată în 1881 din inițiativa tatălui său. În adunarea de constituire, la 31 august 1909, a secției comitatense Satu Mare a Partidului Național Român, prezidată de George Pop de Băsești (mama acestuia, Susana Pop, era născută în Turț n.a.), este ales președinte al secției cercului electoral Carei. Trei ani mai târziu, la 29 mai 1912, îl vom întâlni printre delegații marii adunări de protest de la Alba Iulia împotriva înființării Episcopiei greco-catolice maghiare de Hajdudorog. Polemizează cu procurorul regal din Satu Mare și cu ierarhul său, episcopul Antal de Hajdudorog, în contextul arestării abuzive a preotului Gh. Mureșan și a celor 14 săteni din Moftinu Mic, condamnați pentru modul ostil de primire a vicarului Iaczkovics în parohie. Sfârșitul anului 1918 îl găsește angajat exemplar în tumultul evenimentelor derulate cu mare repeziciune și cu profunde implicații pentru destinele românilor. Astfel, la 12 noiembrie e ales membru în Comitetul Național Român comitatens din Satu Mare, noul organ al administrației românești. A doua zi, la 13 noiembrie, e prezent la mitingul organizat în sala de consiliu a Primăriei orașului Satu Mare, prilej cu care românii adunați au jurat credință C.N.R. Central din Arad și au proclamat ruperea parohiilor unite sătmărene încorporate în 1912 în Dieceza de Hajdudorog. Era prima adunare românească găzduită vreodată în sălile primăriei orașenești. Românii din Carei și împrejurimi, adunați la 18 noiembrie, aveau să-l proclame pe R. Marchiș președinte al C.N.R. cercual Carei și de vicar al nou constituitului Vicariat Național Român din Carei. Ca delegat de drept la Adunarea de la Alba Iulia, va fi ales și în Marele Sfat Național Român, organul legislativ provizoriu al Transilvaniei până la unirea definitivă cu Regatul României. A avut și satisfacția de a-l întâmpina pe generalul francez H. M. Berthelot, în gara din Carei, la 30 decembrie 1918, căruia i-a expus, în limba franceză, păsurile românilor din zonă. În plan politic îl putem identifica și ca senator în Parlamentul României întregite. În semn de prețuire și recunoștință pentru activitatea depusă, episcopul de Oradea, Valer Traian Frențiu, îl va numi, la 25 septembrie 1923, vicar foraneu pentru Arhidiaconatul Sătmarului.

Se stinge din viață la 4 aprilie 1925, găsindu-și odihna veșnică în cimitirul din Carei, alături de părintele său, cu al cărui destin s-a identificat întru totul, până și în privința cauzei decesului: apoplexie. A fost condus pe ultimul său drum, de la domiciliul din strada Iuliu Maniu nr. 8, de către episcopul Frențiu și 20 de preoți din dieceză, soția (decedată la Aiud în 1933 și înmormântată la Carei) și cei doi copii, Elza (căsătorită cu dr. Ioan Victor Vancea, fost primprețor și deputat) și Adrian, medicul șef al Spitalului orașenesc din Carei.

MATEI IOAN

Delegat supleant al cercului electoral Tășnad²⁵

Născut în anul 1888, Ioan Matei a urmat Preparandia din Oradea, devenind cantor-învățător în Supuru de Jos, județul Sălaj (astăzi Satu Mare). În 1918 a fost unul dintre organizato-

²⁵ Diana Kinces, Anca Deaconu, *Tășnad. O sută de ani în 100 de imagini*, Ed. Muzeului Sătmărean, Satu Mare, 2018, p. 19.

rii adunării C.N.R. din Tășnad, fiind ales ca delegat supleant al acestui cerc electoral din partea localității Supur. În perioada interbelică a îndeplinit funcția de revizor școlar și director de școală la Satu Mare. A încetat din viață la 13 noiembrie 1935.

MOCAN VASILE (1880-1945)

Delegat supleant al cercului electoral Tășnad²⁶

S-a născut la Santău în anul 1880, unde a absolvit școala primară. De profesie era agricultor. A decedat la Santău la 8 noiembrie 1945.

MUREȘAN ALEXANDRU (1854-1938)

Delegat al cercului electoral Cinghir (astăzi Csenger, Ungaria)²⁷

S-a născut la Sătmărel în anul 1854. A urmat șase clase de școală. Agricultor, fruntaș al localității de origine, prim-curator al bisericii, s-a implicat în construirea lăcașului de rugăciune, terminat în 1911. A decedat în 8 august 1938 la Sătmărel.

MUREȘAN GEORGE (1867-1956)

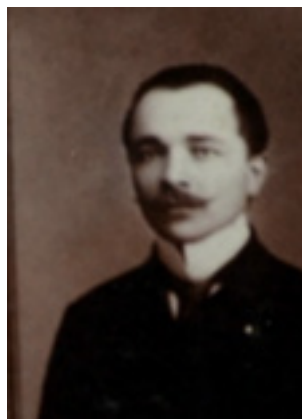
Delegat al cercului electoral Cărășeu²⁸

S-a născut în anul 1867 la Culciu Mare, fiind un țăran înstărit, absolvent a 7 clase, care, alături de preotul Ioan C. Pușcașiu, a fost prezent la toate evenimentele importante ale Sătmărelui de la începutul secolului XX. Ca o recunoaștere a meritelor sale, în perioada 1919-1934, a fost ales primar al localității Culciu Mare, cu sprijinul mentorului său Ioan C. Pușcașiu. A încetat din viață în anul 1956.

MUREȘAN TEODOR (1881-1921)

Delegat al cercului electoral Tășnad²⁹

Născut la 12 martie 1881 în localitatea Dobric, județul Bistrița Năsăud, Teodor Mureșan a absolvit Preparandia din Deva. A profesat ca învățător în Rogoz, Eriu Sâncrai, Blaja. Fruntaș al mișcării naționale și culturale din zona Tășnadului. A fost membru pe viață al „Astrei”, notar al filialei Tășnad a Reuniunii Învățătorilor Români Sălăjeni și membru în conducerea Băncii „Vulturul” din Tășnad. În toamna anului 1918 a fost ales membru în Consiliul Național Român cercual Tășnad și delegat la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. A fost ales membru în Marele Sfat Național și deputat în Parlamentul României, candidând în circumscripția Crasna. A decedat la 15 iunie 1921 în Tășnad, unde a și fost înmormântat.

²⁶ Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților Unirii*, 2010, p. 274.

²⁷ Viorel Ciubotă, Viorel Câmpean, Mihaela Sălceanu, *De la Gidani la Sătmărel. Contribuții monografice*, Satu Mare, 2017, p. 30; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților unirii*, 2010, p. 274.

²⁸ Viorel Ciubotă, *Lupta românilor sătmăreni pentru unire (1918-1919)*, p. 138.

²⁹ Viorel Câmpean, *Oameni și locuri din Sătmăre*, vol. III, Satu Mare, 2015, pp. 219-227; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților Unirii*, 2010, p. 274; Doru Radosav, *op. cit.*, p. 185.

NILVAN ALEXANDRU

Delegat al Despărțământului Șomcuta Mare al „Astrei”³⁰

Alexandru Nilvan s-a născut la Șomcuta Mare, comitatul Satu Mare (astăzi județul Maramureș). A urmat Școala primară germană din Bistrița, iar liceul la Năsăud. A urmat apoi Facultatea de Drept la Budapesta și Academia Comercială la Viena. Înainte de 1918, a lucrat, ca funcționar în cadrul băncii de credit „Chioreana”, din Șomcuta Mare. În ședința din data de 25 noiembrie 1918 care a avut loc la Șomcuta Mare, Aurel Nilvan a fost ales delegat al cercului electoral Șomcuta Mare, în același timp reprezentând și despărțământul „Astrei” din localitate la Adunarea de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918. A murit în 1944 și a fost înmormântat la Șomcuta Mare. După Dictatul de la Viena, a avut de suferit, din partea ocupanților horthyști. Referiri la activitatea sa, mai ales la cea culturală, se fac în ziarul local „Chioarul”, editat la Șomcuta Mare în anii 1930-1931.

NISTOR IOSIF (1869-?)

Delegat al cercului electoral Căărășeu³¹

S-a născut la 4 august 1869 în Căuaș, în familia nobililor Ioan și Maria Butean. A fost notar vreme de 32 de ani la Homorodu de Jos. A fost delegat la Alba Iulia din partea Cercului Electoral Căărășeu. *A trebuit să se refugieze până la venirea trupelor române în aprilie 1919. În toamna anului 1940 a fost obligat să se refugieze, în 1943 locuind la Cernăuți.*

PĂTCAȘIU VASILE (1844-1932)

Delegat din partea localității Hotoan³²

Preotul cronicar Vasile Pătcașiu vede lumina zilei în satul Portița (comitatul Satu Mare) la 25 decembrie 1844, din părinți iobagi, Ioan Pătcașiu și Floarea Mesaroșiu. A urmat studiile primare în satul natal și Carei, iar cele liceale la Beiuș, absolvind în 1862. Cu ajutorul fostului protopop de Santău, Vasile Pop, intră la Seminarul din Gherla, terminând teologia în 1871. În acest an se angajează ca secretar de cancelarie la Pretura plășii Tășnad. Ordinat preot, în 1872 păstorește câteva luni în localitatea sălăjeană Seredeiu, iar cu data de 12 octombrie 1872 este numit paroh în Hotoan. Aici se va ocupa de îndată de organizarea școlii confesionale românești, conduse cu abnegație și dăruire de învățătorul Constantin Albu. Pentru a veni în sprijinul celor nevoiași înființează, în 1875, un „grâнар bisericesc”. În interesul tineretului din localitate organizează școala de duminică și sărbători, prelegerile fiind ținute în biserică după vecernie. Este membru al „Astrei” din anul 1875 și membru fondator al „Reuniunii Învățătorilor Români Sălăjeni”. În mai 1892 îl găsim, împreună cu cantor-învățătorul Teodor Medan, printre cei 300 de delegați care au înmănat „Memorandul” Curții din Viena, iar în mai 1894 este prezent la procesul de la Cluj. Se înscrie, de asemenea, ca un militant activ și pe tărâmul propășirii economice, fiind membru fondator al băncilor „Sylvania” din Șimleu și „Vulturul” din Tășnad.

³⁰ Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), Dicționarul personalităților Unirii, 2010, pp. 238-239.

³¹ Gelu Neamțu, Mircea Vaida-Voevod, *op. cit.*, pp. 190-191.

³² Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 156-158.

În 1902, în Hotoan, pune bazele unei „cooperative de consum”. În evenimentele din anul 1918 se remarcă prin eforturile depuse în direcția organizării consiliilor și gărzilor naționale locale din zonă. La 22 noiembrie 1918 prezidează, la Tășnad, adunarea de constituire a Consiliului Național Român cercual, fiind ales și președinte. A fost prezent la Adunarea de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918, însoțit fiind de consătenii Constantin Albu, Traian Sălăjean, Gheorghe Sălăjean și Gavril Varga.

Pentru ținuta sa românească se vede silit a se refugia la Carei, apoi la Oradea, timp de 7 săptămâni, până la 8 aprilie 1919. Dar, la 25 mai 1919, în fruntea corului sătesc l-a întâmpinat, în gara din Carei, pe regele Ferdinand I și regina Maria. Vasile Pătcașiu a lăsat posterității o remarcabilă și minuțioasă „Cronică parohială”, în care sunt consemnate toate evenimentele semnificative petrecute pe plan național și zonal. A fost corespondent la toate marile gazete românești: „Gazeta Transilvaniei”, „Unirea”, „Tribuna”, „Gazeta de Duminiică”. Ca o recunoaștere a meritelor sale a fost numit arhidiacon onorar și decorat cu „Steaua României” în grad de cavaler. Se stinge din viață la 5 aprilie 1932, în vârstă de 88 ani, din care 60 a slujit biserica și neamul românesc.

POCOL ALEXIU (1871-1935)

Delegat al cercului electoral Baia Mare³³

Alexiu Pocol s-a născut în localitatea Lozna Mare, comuna Letca, județul Sălaj. A absolvit Preparandia din Gherla, și a profesat ca învățător înainte de 1918. Prin căsătorie a dobândit o importantă avere. A fost membru al P.N.R. și a colaborat activ cu liderii naționali Gheorghe Pop de Băsești și Vasile Lucaciu. Ca membru al „Astrei”, sprijină material organizarea adunărilor generale anuale ale acesteia. În anii 1919-1922 a fost ales de două ori senator pe listele P.N.R., iar în anii următori a ocupat în mai multe rânduri funcția de primar al orașului Baia Mare. A decedat în 1935 la Baia Mare.

POP CORNEL (1883-1950)

Delegat din partea cercului electoral Carei³⁴

Apreciat avocat și om politic, membru al P.N.R. și P.N.L., Cornel Pop provine dintr-o cunoscută familie românească fiind unul din copiii lui Demetriu Pop (avocat și mare proprietar) și Iulia Sfura. S-a născut la 14 decembrie 1883 în localitatea Vezendiu, Sălaj (azi Satu Mare) având ca naș de botez pe cunoscutul Gavril Lazăr de Purcăreți.

Ca elev frecventează Liceul premonstratens din Oradea și Liceul greco-catolic din Beiuș, urmând apoi dreptul la Ungvár. Obține diploma de avocat la Târgu Mureș în 8 iulie 1912, urmând să profeseze la Carei.

Este membru al P.N.R. și se implică atât politic cât și pe plan cultural în lupta de emancipare a românilor ardeleni. În această calitate, la 1 decembrie 1918 participă la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia ducând cu sine salutul careienilor la acest măreț moment istoric, pentru ca un an mai târziu, la 1919, să fie ales deputat în Parlamentul României. În urma unor

³³ Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților Unirii*, 2010, p. 240.

³⁴ Viorel Câmpean, *Vezendiu – 750 de ani de atestare documentară*, Satu Mare, 2012, pp. 121-124; Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 163-164.

disensiuni intervenite în interiorul P.N.R. decide să treacă la P.N.L. al cărui membru va rămâne până la dizolvarea partidului. Revenit la Carei, din 1924 este prim juristconsultul acestui oraș. De menționat că pe lângă activitatea politică s-a remarcat și pe tărâm cultural fiind membru în diverse asociații și reuniuni. Pentru toate acestea a fost decorat cu ordinul „Coroana României” în grad de ofițer.

Din informațiile noastre, dr. Cornel Pop a încetat din viață la Carei în anul 1950, rămânând una din figurile reprezentative ale acestui oraș.

POP IUSTIN

Delegat al cercului electoral Halmeu³⁵

S-a născut în 1876 la Șișești. A urmat teologia la Seminarul din Gherla. După hirotonire până la repausare a slujit numai la Gherța Mare. După Unire s-a implicat politic, trecând pe la mai multe organizații politice: averescani, Iorga, PNT, PNL. Decorat cu „Steaua României”. A trecut la cele veșnice în 14 mai 1936.

POP SEVER (1884-?)

Delegat al cercului electoral Halmeu³⁶

S-a născut în 1884 în localitatea Băița din Sălajul istoric (actualmente în jud. Maramureș, localitatea are denumirea Băița de sub Codru), în familia preotului greco-catolic Dumitru Pop, originar din Băsești. După terminarea studiilor universitare de Drept, Sever Pop a deschis, în 1912, un cabinet de avocat la Halmeu. În anul 1918 împreună cu Dr. Ioan Doboși a organizat plasa și județul Ugocea, ținând adunarea de constituire la 17 noiembrie 1918 în comuna Turț. La Alba Iulia a fost ales membru al Marelui Sfat Național.

După Unire a fost numit judecător la Judecătoria din Cluj, apoi la Șomcuta Mare. Și-a deschis cabinet de avocat în această localitate, unde a rămas până la 3 septembrie 1940. În refugiu, a fost numit Inspector de Control la două fabrici din Timișoara, iar în octombrie 1941 a fost delegat ca Administrator General al bunurilor expropriate de la evreii din județul Timiș-Torontal, funcție în care a rămas până în 1942. S-a apropiat apoi de fiica sa Aurelia, care era căsătorită cu dr. Sabin Cioară, avocat, deschizându-și cabinet de avocatură în Baia de Arieș, jud. Cluj-Turda.

POP VASILE TRAIAN (1892-1966)

Delegat al cercului electoral Medieș³⁷

³⁵ Viorel Câmpean, *Preoți din Sătmar*, ms.; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților Unirii*, 2010, p. 274.

³⁶ Viorel Câmpean, *Doi avocați români din Halmeu, membri în Marele Sfat Național*, în „Eroii Neamului”, Satu Mare, an IX, (serie nouă), nr. 4 (33), decembrie 2017, pp. 55-59; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților unirii*, 2010, p. 272-273; Gelu Neamțu, Mircea Vaida-Voevod, *op. cit.*, pp. 270-271.

³⁷ Viorel Câmpean, *Familia Pop de Aliceni*, în „Mărturii culturale”, Satu Mare, an I, nr. 1, ianuarie-martie

S-a născut în localitatea Băbășești, județul Satu Mare, la data de 21 martie 1892, într-o veche familie preotească, Pop de Aliceni. A urmat liceul la Satu Mare și Beiuș, iar preparandia superioară și filosofia la Budapesta. În noiembrie 1918 era acasă la Apa, unde tatăl său, Alexandru Pop, era preot. A activat ca profesor de științele naturii la Preparandia din Gherla, iar apoi la Școala Normală din Sighet, până la pensionare. A încetat din viață la București, în 27 iulie 1966.

POPA NICOARĂ IOAN (1874-1936)

Delegat al cercului electoral Halmeu³⁸

Locul și data nașterii: 1874, în localitatea Turț

Despre acest delegat știm doar că s-a născut în localitatea Turț, în anul 1874, unde a și decedat în anul 1936.

POPAN VASILE (1890-1926)

Delegat al cercului electoral Carășeu³⁹

Preot greco-catolic, era fiul unui învățător din Borlești. În timpul studiilor teologice la Oradea, a fost implicat în scandalul eliminării unor colegi, el solidarizându-se cu aceștia. Și-a finalizat studiile la Ungvár. A sprijinit lupta de emancipare culturală și după Unire. A fost paroh în Lipău și Chilia, acolo unde a și decedat.

POPP MIHAI (1881-1935)

Delegat al cercului electoral Satu Mare⁴⁰

Avocatul Mihai Popp s-a născut în Căuaș la 28 decembrie 1881, din părinții Samuilă Popp și Maria Sopronyi. Se înscrie ca fiind unul dintre distinșii reprezentanți ai intelectualității românești sătmărene, care a servit ideea națională. A urmat Dreptul la Oradea și Budapesta, obținând apoi diploma de avocat la Târgu Mureș, la 25 mai 1912 iar de la 3 iunie 1923 devine membru al Consiliului Baroului. La vârsta de 33 de ani a fost mobilizat în armata austro-ungară luptând pe frontul din Galiția, fiind demobilizat în 1918 cu gradul de căpitan. A fost delegat la Alba Iulia, la 1 decembrie 1918, din partea cercului electoral al orașului Satu Mare. La 26 aprilie 1919 Consiliul Național Român comitatens Satu Mare, în înțelegere cu generalul A. Constantinidi, comandantul Diviziei II Cavalerie, l-a numit, provizoriu, șef al Poliției orașului Satu Mare. N-a avut urmași din căsătoria cu Alexandrina Pelle. Locuia în strada Vasile Lucaciu nr. 11 (azi Horea).

Între anii 1923-1934 a fost juristconsultul Băncii „Casa Noastră” din Satu Mare. În pa-

²⁰¹⁶, pp. 14-18; Viorel Ciubotă, *Lupta românilor sătmăreni pentru unire (1918-1919)*, Satu Mare, 2004, p. 138; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților unirii*, 2010, p. 275.

³⁸ Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților Unirii*, 2010, p. 275.

³⁹ Viorel Câmpean, *Preoți din Sătmăre*, ms.; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților Unirii*, 2010, p. 275; Gelu Neamțu, Mircea Vaida-Voevod, *op. cit.*, p. 190.

⁴⁰ Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 174-175; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților unirii*, 2010, p. 275.

rale a avut deschis și un cabinet de avocatură, împreună cu dr. Titu Demian. În două legislaturi a fost ales deputat și senator în Parlamentul României, o dată consilier județean. A fost decorat cu „Steaua României” în grad de ofițer și comandor. În cursul anului 1933 se îmbolnăvește și merge la tratament în Cehoslovacia și Ungaria. Se stinge din viață la 1 februarie 1935 la conacul său din Odoreu, fiind înmormântat aici. Ceva mai târziu, la 20 octombrie 1936, a fost exhumat și transportat la capela familială Popp din Satu Mare.

PUSTAI VASILE (1875-1953)

Delegat al cercului electoral Tășnad⁴¹

Născut la 27 martie 1875 în localitatea Săuca, Vasile Pustai a urmat școala primară în localitatea natală. Acesta s-a implicat profund în lupta națională a românilor de pe aceste meleaguri. Ajunge acționar al băncii „Vulturul” din Tășnad și membru ordinar al „Astrei” din anul 1912. În toamna anului 1918 a participat activ la acțiunile de constituire a consiliilor și gărzilor naționale române din zona Tășnadului, fiind ales în adunarea din 22 noiembrie de la Tășnad, membru al Comitetului executiv al Consiliului Național Român cercual Tășnad. Participă ca delegat al cercului Tășnad la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918. După acest an a fost primar al Tășnadului timp de mai mulți ani. A decedat la 21 noiembrie 1953 în Sibiu.

RUS GHEORGHE

Delegat al cercului electoral Medieș⁴²

Despre Gheorghe Rus știm doar că s-a născut la 20 ianuarie 1872 în localitatea Potău, unde a absolvit școala primară. De profesie era agricultor.

STEER CORIOLAN (1879-1924)

Delegat al cercului electoral Tășnad⁴³

Unul din cei mai activi frunțași ai mișcării de emancipare națională din Tășnad, dr. Coriolan Steer s-a născut în localitatea Beliu (comitatul Bihor, azi județul Arad) în anul 1879, din părinții Vasiliu Steer, preot local, și Iuliana Ardelean. După terminarea studiilor liceale la Beiuș, s-a înscris la Academia de drept din Oradea. Student fiind, în 1899 este exmatriculat pentru apărarea memoriei lui Avram Iancu și pentru gesturile de solidarizare cu Lucian Bolcaș, continuând studiile, din anul 1900, la Universitatea din Cluj.

După terminarea facultății și susținerea doctoratului, se stabilește la Tășnad, unde deschide un birou de avocatură. Îl vom regăsi, la modul constant, implicat în toate acțiunile înscrise pe linia

⁴¹ Viorel Ciubotă, *Lupta românilor sătmăreni pentru unire (1918-1919)*, p. 136; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților unirii*, 2010, p. 275; *** *Lupta românilor din Țara Silvaniei pentru drepturi politice și făurirea statului național unitar român (1905-1918)*, Cluj-Napoca, 1985, pp. 33-35.

⁴² Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților Unirii*, 2010, pp. 275-276.

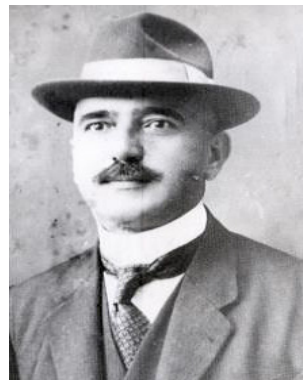
⁴³ Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 217-218; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților unirii*, 2010, p. 276.

propășirii politice și cultural-spirituale a românilor din zonă. A fost ales secretar al Despărțământului Tășnad al „Astrei” de la constituire (14 iulie 1907), s-a îngrijit de înființarea unei biblioteci a despărțământului, în 1908 figurează printre membrii fondatori ai Băncii „Vulturul” din Tășnad, la 22 noiembrie 1918 este ales în comitetul de 6 membri a Consiliului Național Român – secția Tășnad. A avut satisfacția de a participa ca delegat oficial la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918, fiind ales și în Marele Sfat Național Român. Se stinge din viață la Tășnad în 18 iunie 1924.

SĂLĂGEAN VASILE (1874-1931)

Delegat al cercului electoral Baia Mare⁴⁴

Născut la Treznea, județul Sălaj, la data de 25 martie 1874, Vasile Sălăgean a urmat Facultatea de Drept din Budapesta. A fost avocat în localitatea Seini, comitatul Satu Mare (azi județul Maramureș). În 1917, s-a înrolat voluntar în armata română. A fost desemnat delegat al cercului electoral Baia Mare la Adunarea Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918. A murit la Seini, în decembrie 1931.

SZILAGHI GEORGE (1887-1960)

Delegat supleant al cercului electoral Tășnad⁴⁵

De profesie agricultor și fost primar, George Szilaghi s-a născut la 19 ianuarie 1887 în localitatea Silvaș. A urmat șapte clase primare fiind un apreciat gospodar agronom. Emigrează în Statele Unite ale Americii, dar în anul 1914 revine în țară, unde participă la război în armata austro-ungară. A decedat în 29 ianuarie 1960 în Silvaș.

ȘUTAI IOSIF

Delegat al cercului electoral Satu Mare

Informațiile despre Iosif Șutai sunt destul de lacunare. Știm că de profesie era tehnician mecanic și făcea parte din rândurile Partidului Social Democrat. În această calitate a fost ales ca reprezentant al orașului Satu Mare la Adunarea Națională de la Alba Iulia.

TĂMAȘ FANEA

Delegat al cercului electoral Medieș

Locul și data nașterii: 15 octombrie 1893, Călinești-Oaș

Născut la 15 octombrie 1893 în localitatea Călinești-Oaș, unde a și urmat școala elementară. După 1918 a fost primar al comunei natale. A decedat la 14 octombrie 1978 în Călinești-Oaș.

TĂUTU LUDOVIC ALOISIE(1895-1981)

Delegat supleant al cercului electoral Cărășeu și delegat din partea localității Valea

⁴⁴ Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților unirii*, 2010, p. 241.

⁴⁵ Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților unirii*, 2010, p. 276.

Vinului (Borhid)⁴⁶

Canonical și istoricul Aloisie L. Tăutu (Ludovic Tot) vede lumina zilei în prediul Selymes de lângă Terebești la 23 decembrie 1895, din părinți săraci, Gaspar , de 40 ani și Ana Șuta, de 28 ani. De la vârsta de 4 ani va rămâne orfan de tată. Clasele I-III primare le urmează la Terebești, a IV-a la Craidorolț, unde era preot Constantin Lucaciu, care-l va trimite la Liceul „Samuil Vulcan” din Beiuș. Aici va studia între anii 1907-1915. Demetriu Radu, episcopul de Oradea îl va trimite la studii la Viena apoi la institutul „De Propaganda Fide” din Roma. Va obține doctoratul în 1921 cu tema „Niceta Remesianul, apostolul românilor”. Încă teolog fiind, va fi delegat de sătenii din Valea Vinului, unde se mutase mama lui, la Adunarea de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918. În 1921 este hirononit preot celibatar în biserica colegiului grec „Sf. Atanasie” din Roma. Revenit în țară, este numit profesor de religie și limba latină în cadrul Liceului de fete din Beiuș. Din 1922 episcopul Valer Traian Frențiu îl promovează la catedra de teologie dogmatică, din 1929 de teologie morală a Academiei Teologice din Oradea. Concomitent predă religia la Școala Normală de băieți, Liceul de fete „Oltea Doamna” și Școala comercială de fete din Oradea.

Din 1937 este delegat în Comisia pontificală istorică de la Roma. În paralel, între anii 1937-1947 a fost consilier ecleziastic al Legației române de la Vatican. În anii petrecuți la Oradea a redactat ziarul „Vestitorul”, organul oficial al eparhiei unite (1925-1937), iar la Roma conducea revistele „Suflet Românesc” și „Bună Vestire” (1962-1968). La Roma va studia asiduă arhivele Vaticanului, publicând 16 volume de izvoare documentare cuprinse sub genericul „Fontes”. Alte lucrări publicate: „I Romeni”, „Țara românească de secole. Cinci documente cu privire la vechimea românilor din Țara Oașului”, „Testamentul și moartea episcopului Inochentie Micu-Klein”, ș.a.

Se stinge din viață la 28 septembrie 1981, fiind înmormântat în cimitirul „Verano” din Roma, alături de mama sa.

TIBIL IOAN (1883-1954)

Delegat al cercului electoral Șomcuta Mare⁴⁷

Om politic, parlamentar și doctor în drept, Ioan Tibil s-a născut la 13 ianuarie 1883 în localitatea Posta, comitatul Satu Mare (azi județul Maramureș). A urmat liceul la Baia Mare (1903) și Facultatea de Drept la Universitatea din Budapesta, obținând titlul de doctor în drept (1916).

Se afirmă destul de repede în plan politic ca membru al P.N.L. Satu Mare, devenind la nici 40 de ani deputat în Parlamentul României pentru nu mai puțin de trei mandate: 1922-1926, 1927-1928 și 1934-1937. În perioada primului mandat, în 1925, este ales membru în Consiliul Central al Băncilor Populare.

La Congresul P.N.L. Satu Mare din 7 noiembrie 1928 este ales vicepreședinte al partidului, alături de Aurel Dragoș și membru în delegația permanentă, pentru ca la 26 ianuarie 1934 (după moartea lui Teofil Dragoș), să fie desemnat președintele P.N.L. Satu

⁴⁶ Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 222-224.

⁴⁷ Claudiu Porumbăcean, Bujor Dulgău, *op. cit.*, pp. 226-227; Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților unirii*, 2010, p. 242.

Claudiu Porumbăcean, Viorel Câmpean

Mare până la Congresul din 30 mai 1935. De menționat că în anul 1937 a fost numit consilier de drept al Consiliului Județean Satu Mare.

După eliberare, la 15 decembrie 1944 devine vicepreședintele U.D.R. contribuind la instaurarea administrației civile românești în timpul ocupației militare sovietice. Datorită poziției politice și a faptului că deținea o proprietate la Șomcuta Mare, în 2/3 martie 1949 conform decretului 83, întreaga sa avere i-a fost confiscată.

Mai amintim că Ioan Tibil a deținut o bună perioadă de timp funcția de juristconsult al orașului Baia Mare (1934-1940); a fost consilier în Centrul Băncilor Populare (1923-1929); președintele Camerei de Agricultură Satu Mare ș.a. În 1948, pe motive politice este respins din Baroul Satu Mare (avea biroul avocațial în Baia Mare, Piața Mihai Viteazul nr. 2). Pentru merite deosebite a fost decorat cu „Coroana României” și „Vulturul României” în grad de ofițer.

A încetat din viață la 15 decembrie 1954. (Alte surse indică decesul în anul 1957 în localitatea Posta).

VANCA VALENTIN (1885-1984)

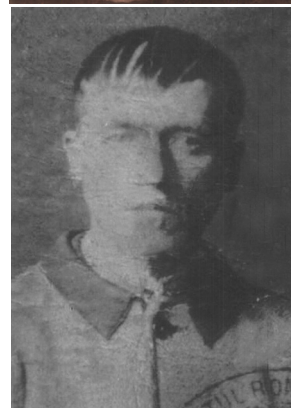
Delegat al cercului electoral Carei⁴⁸

De profesie mașinist, a fost delegat din partea social-democraților la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia.

ZBONA VASILE (1880-1974)

Delegat al cercului electoral Halmeu⁴⁹

Despre Vasile Zbona știm doar că s-a născut în anul 1880 în localitatea Gherța Mare, unde a și decedat în anul 1974.

Claudiu Porumbăcean

Muzeul Județean Satu Mare,
Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” Arad
Satu Mare, ROclaudiupp@yahoo.com

Viorel Câmpean,

Biblioteca Județeană Satu Mare,
Satu Mare, RO
viorel-campean@yahoo.com

⁴⁸ Viorel Ciubotă, *Lupta românilor sătmăreni pentru unire (1918-1919)*, pp. 119, 139, 352, 469.

⁴⁹ Dorin Giurgiu, Nicolae Josan, Ionela Mircea, Ioan I. Șerban (coord.), *Dicționarul personalităților uni-*
rii, 2010, p. 276.

ANEXE

ANEXA 1

Membrii de drept ai Marii Adunării Naționale de la Alba-Iulia din 1 Decembrie 1918

Sibiu, 1/14 Decembrie 1918

Nr. 1.

GAZETA OFICIALĂ

PUBLICATĂ DE

CONSILIUL DIRIGENT AL TRANSILVANIEI, BANATULUI
== ȘI ȚINUTURILOR ROMÂNEȘTI DIN UNGARIA. ==

**Lista delegaților, cari au fost trimiși din partea cercurilor electorale la
Marea Adunare Națională din Alba-Iulia.**

XVI. Comitatul Sătmar.

1. *Cercul Medieș*: Augustin Maxim, egumen, Bicsad; Vasile Pop, prof. de prep., Apșa (Apa); Mihaiu Apai, posesor, Medieș; Gheorge Rus, posesor, Pateu (Potău); Tămaș Fene (Fane) I. Ioan, posesor, Călinești.

2. *Cercul Cărău (Cărășeu)*: Iosif Nistor, notar cerc., Homorodul de jos; George Mureșan, econ., Culciul-mare; Vasile Donca, econ., Amați; Vasile Popan, preot, Lipău; George Pinteia, econ., Solduba. Suplent: Ludovic Tot, teolog. Borhid. (Valea Vinului).

3. *Cercul Baia-Mare*: Dr. Teofil Dragoș, adv., Alexiu Pocol, propr., ambii din Baia-mare; Nicolae Barbul, propr., Mocira; Demetriu Cânta, econ., Tăuții de sus; Dr. Vasile Sălăgean, adv., Șeini. Suplent: Simion Marcu, Capnic.

4. *Cercul Careii-mari*: Dr. Cornel Papp, adv., Careii-Mari; Corneliu Abrudan, preot, Resighea; Valentin Vanca, mașinist, Demetriu Coltău, dir. fii. Bihoreana, ambii din Careii-mari; F. George Indre, propr., Vezend,

5. *Cercul Șomcuta-mare*: Dr. Ioan Tibil, adv., Dr. Aurel Nilvan, adv., George Radocea, contabil, toți din Șomcuta-mare; Grigore Birlea, econ., Prislop; Atanasiu Demian, econ., Negrei (Negreia).

6. *Cercul Sătmar*: Dr. Ilie C. Barbul, adv., Dr. Mihaiu Papp, adv., Iosif Sutai, tehnic, Vasiliu Boca (Roca), arhitect, Ioan Dobrean, propr. negust., toți din Sătmar.

7. *Cercul Cinghir*: Traian Covași, posesor, Boghiș; Andrei Naghi, comer., Dob; Alexandru Mureșan, posesor, Ghidani; Coriolan Cărbunar, posesor, Moftinul-mare; Grigore Donca, posesor, Mifalău (Uifalău Ungaria). Suplenți: Demetriu Alunar, înv., Ioan Bonea, econ., Ștefan Ruba, econ., Ioan Palcău, econom, toți din Pișcari.

XXV. Comitatul Sălagiu.

4. *Cercul Tășnad*: Dr. Coriolan Steer, adv., Domițian Cupșa, preot, ambii din Tășnad; George Füleș, propr., Santău; Vasiliu Pustai, propr., Săini (Săuca); Todor Mureșian, înv., Blaja. Suplenți: Vasile Mocan, econ., Santău; Ioan Matei, înv. Supurul de jos; George Szilaghi, econ., T, Silvaș; Virgiliu Băliban, Unimăt.

XXVI. Comitatul Ugocea.

1. *Cercul Halmi*: Iustin Pop, preot, Gherța-Mare; Dr. Ioan Doboși, adv., Halmi; Dr. Se-

ver Pop, adv., Turț; Vasile Zbona, econ., Gherța-Mare; Ioan Popa I. Nicoară, econ., Turț,

Membrii de drept ai Marelui Adunări din Alba-Iulia.

Vicarii români: Romul Marchiș, Carei-Mari.

Protopopii români: Iosif Patachi, Ardușat. Romul Buzila, Mădăraș. Pamfil Ossian, Cărășeu. Ioan Ternovan, preot, pentru protop., Codrului. (Soconzel). Alexandru Breban, Baia-Mare. Ioan Doboși, Turți.

Delegații Reuniunilor învățătoarești:

Reun, înv. gr.-cat, din comitatele Sătmar și Ugocia: Alexandru Nilvan, înv., Șomcuta-Mare.

Reun. înv. români sălăgeni, despart. Eriu: Teodor Mureșian, înv., Blaja.

Reuniunea înv. gr.-cat. români din arhidiaconatul Sătmar: Ambrozie Nicoară, înv., Carei. Ioan Raț, înv., Istrău.

Reprezentanții gardelor naționale române:

Garda națională română din comit. Sătmar: Locot. Dr. Coriolan Bohățiel și soldatul Alexandru Șiller, ambii din Baia-Mare.

Garda națională română din comit. Ugocia: Stegar Adrian Tomoiaga, Bocicău, soldat Vasile Gele, Turț.

ANEXA 2

**MEMBRII SĂTMĂRENI AI MARELUI SFAT NAȚIONAL ROMÂN ALEȘI
ÎN 1 DECEMBRIE 1918 LA ALBA IULIA**

Membrii Marelui Sfat Național Român aleși în unanimitate de cei 1228 delegați ai Adunării Naționale din 1 decembrie 1918 din Alba Iulia. Primii 200 membri au fost aleși pe loc, în cadrul Adunării Naționale, iar restul până la 250 au fost propuși în anul 1919.

Membrii Episcopatului:

Romul Marchiș, vicar, Carei Mari

Membri aleși:

Nicolae Barbul, proprietar, Mocira

Dr. Teofil Dragoș, avocat, Baia Mare

Constantin Lucaciu, preot, Dorolț

Dr. Aurel Nilvan, avocat, Șomcuta Mare

Dr. Ilie Carol Barbul, avocat, Sătmar

Dr. Coriolan Steer, avocat, Tășnad

Dr. Ioan Doboși, avocat, Halmi

Dr. Sever Pop de Băsești, avocat, Halmi

Vasile Ardelean, preot, Veteș

Membrii cooptați în ședința Marelui Sfat, ținută la 30 iulie 1919, în Sibiu

George Filep, țăran, Sântău

George Indre, țăran, Vezend

Teodor Mureșan, învățător, Blaja

ANEXA 3
CREDENȚIONALE - DOCUMENTE

Prealuminați Tărinti
Scumpii noștri Frăți

Destinul fericirii tuturor Românilor din Ardeal și Ungaria este depus în mâinile Dnului Voievoz. Noi una comună reche curată românească cu 1000 suflete gr. cat. - Piscari, cerul Ardeal, comitatul Satmar - cu locați ardăvea inimii și neclătită încredere adevărată de Dumnezeu popoare lor în-uflet, decizia voastră. - Repartarea mare dar unii sunt în simț și cugete și ne încredințăm în înțeleapta și blădăvire și puterica apărare. -

Reprezentatii în perșoră: Demetriu Alunar învălător gr. cat. român, Ioan Bonea econom și curatorul Bisericii gr. cat. Ștefan Rubea econom, Ioan Paten econom.

Dumnezeu în mijlocul nostru!

Piscari la 28 Noiembrie 1918

Demetriu Alunaru
intaral conv. national
român local.
membru consiliului.

Ștefan Ștrava
Vasilie Lucea
Ioan Kucra
Iosif Ștefan
Ioan Bonea
Vasilie Ilaggea
Salko Ștrava

Ioan Ștefan Ștrava
preot și presed. Bisericii
naționale române

George Zach
inv. și vice pres. a consiliului
național român.

-1179-

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al **Baia-mare**
din comitatul Sătmar s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dñii:

<u>Dr. Terziu Dragoș</u> adv.	in	<u>Baia mare</u>
<u>Alexiu Popol</u> prop.	in	"
<u>Nicolae Barbu</u> "	in	<u>Mocira</u>
<u>Demetriu Cămbă</u> țără.	in	<u>Teușii de sus</u>
<u>Do. Văntu Iclăgion</u> adv.	in	<u>Seicin</u>

CU majoritate de voturi.
unanimitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral **Baia-mare**
ținut în ziua de 26 Noembrie 1918.

<u>Ioan Selegian</u> prezident	<u>Ștefan Ștefan</u> notar.
<u>Dimitrie Măhăciuc</u>	<u>Ioan Chereches</u>
<u>Alexandru Jucă</u>	<u>Grabo Vanile</u>
<u>Ioan Garsca</u>	<u>George Ploș</u>
<u>Anton Galis</u>	<u>Yjeone Horcos</u>
<u>Andrei Pop</u>	<u>Ștefan Ștefan</u>
<u>Georgiu Abrudan</u>	<u>Dumitru Chiriac</u>
<u>Neville Dumitru</u>	<u>Ștefan Ștefan</u>
<u>Ioan Seret</u>	<u>Tomă Chertă</u>
<u>Vasile Ștefan</u>	<u>Ștefan Ștefan</u>
<u>Ioan Ștefan</u>	<u>Marc Herteg</u>
<u>Ioan Ștefan</u>	<u>Dumitru Lupan</u>

bărbați de încredere din comune.

Prevențional

Comuna Borhiș din Com. Sătmă-
mar încredințăm pe notarul
„Comitetului Național Român”
de acolo Ludovic Tat, teolog,
să o reprezinte la adunarea
națională din Alba-Iulia.

Făc în Borhiș, la 28 Nov. 1918.

Ioan Beieșii
Preș. C.N.R.

№ 5-918. Dela consiliul național român din Capnic,

Baia mare

218

Certificat.

Prin care se adevereste, că H. Simion Marcu locuitor în Capnic
colțul Săltăruului este delegat din partea consiliului național român din
Capnic, la adunarea națională română convocată pe ziua 1. Decembrie
1918. s. nou. în Alba-Iulia; ca reprezentantul celor 2500 de români a acei-
lei comune. Pe timpul petrecerii în Alba-Iulia se recomandă consiliului
național de acolo spre păzire și poverdere; și dacă va fi cu putință pen-
tru aceste comune ne rugăm să i se pună la dispoziție 2 stindarde na-
ționale și tricolor.

Capnic în 28 Noembrie 1918.

Adrian Lupan
preș. prezidențial consi-
liului național român
local.

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al Laraveu
din comitatul Săluțar s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dñii:

<u>Josif Nistot notar-urmas</u>	in <u>Honorodul lui Jos</u>
<u>Georgiu Muravan țaran</u>	in <u>Vulciul Mare</u>
<u>Vasile Doncă</u>	in <u>Amal</u>
<u>Vasile Popaș preot</u>	in <u>Lipau</u>
și <u>Georgiu Pința țaran</u>	in <u>Solduba</u>

cu majoritate de voturi
cu unanimitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decderea
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Laraveu
ținut în ziua de 27 Noemvrie 1918.

Jos. Felariu
prezident.

Landușan
notar.

Vasile Bărbul
Ilie Pop
Georgiu Pop
Ștefan Ștefan
Marica Georgiu
Ioan Albuș
Florian Pop

bărbați de încredere din comune.

-1864-

Coorordia Arad

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al Carăilor-Mari (Kagykároly) din comitatul Sătmar (Szatmár) s'au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dñii:

- 1) Dr. Cornel Papp, avocat, locuitor în Carăii-Mari (Kagykároly)
- 2) Cornelie Aboudeu, paroh, " în Resigha (Részegye)
- 3) Valentin Vancea meșinist, locuitor în Carăii-Mari (Kagykároly)
- 4) Jean Chempac, meșinist, locuitor în Carăii-Mari (Kagykároly)
- 5) F. P. Roman, cernău-pasavot, " în Andrid (Andriid)

cu majoritatea de voturi
unanimitate.

Drept-ec susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în decursul anului acesta ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Carăii-Mari (Kagykároly) ținut în ziua de 28. Noemvrie 1918.

Tomul Marchis
prezident.

Istvan Tisza
notar.

<u>Antel Boros</u>	locuitor în	<u>Portelea (Portelek)</u>
<u>Vasile Doca</u>	"	<u>Bindileag (Bendegely)</u>
<u>Taszi Papp</u>	"	<u>Cioncor (Csunkor)</u>
<u>Jean Papp</u>	"	<u>Carăii-Mari (Kagykároly)</u>
<u>Jean Silvan</u>	"	<u>Andrid (Andriid)</u>
<u>Tuliu Papp</u>	"	<u>Crana-Sămișlau (Krasna-Samislau)</u>
<u>Jean Nagy</u>	"	<u>Ficam (Fekete)</u>
<u>Ludov. Nagy</u>	"	<u>Verend (Verend)</u>
<u>Rekőti István</u>	"	<u>Resigha (Részegye)</u>
<u>Joran Rău</u>	"	<u>Istrau (Istros)</u>
<u>Ramona Papp</u>	"	<u>Sămișlau (Samislau)</u>

bărbați de încredere din comuna.

C R E D E N T I A L

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral Orașul liber SĂTMAR s-au ales azi ca delegați ai acestui cerc electoral dâni:

Dr. Ilie C. Barbul avocat în Sătmar,
Dr. Mihailu Papp avocat "
Josif Sutaș motorist "
Yasiliu Roca architect "
Joan Dobreaș posesor și negustor în Sătmar.
cu unanimitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Române, cari eventual o să mai fi convocate în decursul anului a cestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la decidera asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Fat din Colegiul electoral al cercului electoral orașul liber Sătmar, ținut în ziua de 27 Noembrie 1918.

J. Savary
prezident.

Valer Burcuș,
Vasile Coș
notar

A. Mihailuș
Yasif Luceș
bărbați de încredere.

Credențional.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al Cinghis
din comitatul Sătmar s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dñii:

<u>Traian Carasi sublect. posesor.</u>	in	<u>Cl. Boghis.</u>
<u>Andrei Nagy comerciant.</u>	in	<u>L. Pol.</u>
<u>Alexandru Mureșan posesor.</u>	in	<u>Gilgari.</u>
<u>Coriolan Cărbănar</u>	in	<u>Neftiu mi.</u>
și <u>Grigore Popca</u>	in	<u>Mifalau.</u>

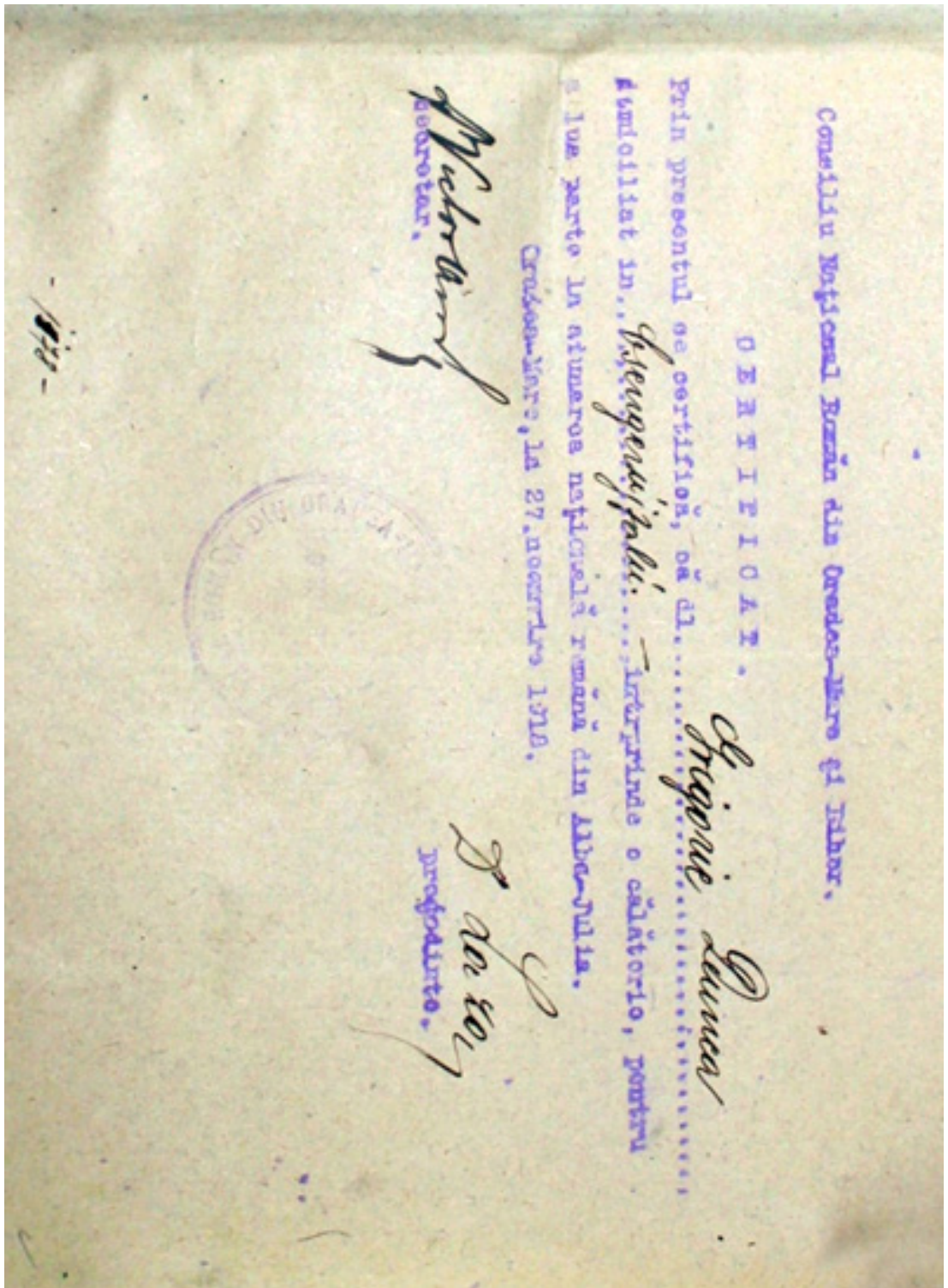
CU majoritate de voturi,
unanimitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Cinghis
ținut în ziua de 27 Noemvrie 1918.

Vasile Fedeleaș
prezident.

Urmăria Magdaruș
notar.

Credențianal.

Subsemnații adăverim, că în cercul electoral al Somcuța-Mare
din comitatul Selmar s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dnii:

<u>Dⁿ Ioan Pibil</u> avocat,	în <u>Somcuța-Mare</u>
<u>Dⁿ Aurel Nilvan</u> avocat,	în " "
<u>George Radocia</u> prim-complabil	în " "
<u>Grigore Firle</u> econom	în <u>Pislop</u>
<u>Istvanescu Roman</u> econom	în <u>Neșeu</u>

cu majoritate de voturi
animitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu
vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul
Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la
alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în de-
cursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea
asupra sorții viitoare a neamului românesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul
Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Somcuța-Mare
ținut în ziua de 25 Noemvrie 1918.

<u>Ioan Micșiu</u> prezident.	<u>Ștefan Dose</u> notar.
<u>Ștefan Micșiu</u> } din comună	<u>Mihail Pop</u> } în com.
<u>Vasile Jorda</u> } Tădara	<u>Simion Bot</u> } Păbulești
<u>Ioan Pop</u> } din com.	<u>Juhalău</u> } din com.
<u>Stănilă Hostin</u> } Gaura	<u>Ioan Pop</u> } Mărcuța-Mare
<u>Ioan Micșiu</u> } din com.	<u>Vasile Pop</u> } din com.
<u>Argyrian Vasile</u> } H. depus	<u>Ioan Bot</u> } Fering
<u>Aurel Putean</u> } din com.	<u>Ioan Bine</u> } din com.
<u>Augustin Trăbuș</u> } Păcleniș	<u>Ioan Pop</u> } Pănești
<u>Grigore Pave</u> } din com.	<u>Ioan Pop</u> } din com.
<u>Ioan Cristea</u> } Săcălești	<u>Christof Pop</u> } Mărcuța-Mare
<u>Simion Chereș</u> } din com.	<u>George Pop</u> } din com.
<u>George Micșiu</u> } Barau	<u>Ioan Pop</u> } Mărcuța-Mare
<u>N. Pave</u> } din com.	<u>Vasile Pop</u> } din com.
Arbatați de încredere din comună.	
<u>Filipe Jorda</u> } Remetea	<u>Ioan Pop</u> } din com.
<u>Micșiu</u> } din com.	<u>Ioan Pop</u> } din com.
<u>Pete Drayos</u> } Colbacea	<u>Ioan Pop</u> } din com.
	<u>Ioan Pop</u> } din com.

179

Extras din protocolul

adunării Naționale Române din cercul electorilor Târnad, com. Săteș, avute în 22 Nov. 1918.

- I. Adunarea alege în comitetul executiv central pe Sini: 1, Dr. Cristian Steer, adv. Târnad.
2, Domitru Ciupac, prot. "
3, George Dăleș, prop. Săteș
4, Vasiliu Ciortai, prop. Săteș.
5, Petru Pluresianu, inv. Blăjeș.

II. Adunarea dă înputernicire comitetului de mai sus să poată delega 5 membri pentru a reprezenta cercul electorilor Târnad la marea adunare Națională Română din Alba-Iulia.

S. i. m. d.

Centru elector

Dr. Cristian Steer
președinte

Petru Pluresianu
notu

Petru Ciupac
proteșon-prot. Târnad
Ioan Matheș
sub. loc. - învățător
bărbat. de încredere

594

Credențianal.

Subsemnații adevărim, că în cercul electoral al Halmi
din comitatul Ugoasa s'au ales azi ca delegați ai acestui
cerc electoral dnii:

<u>D. Jever Pop</u> avocat	in	<u>Truc</u>
<u>Iustin Pop</u> preot	in	<u>Țeite Mare</u>
<u>D. Ioan Bobosny</u> avocat	in	<u>Halmi</u>
<u>Venilie Stobna</u> econom	in	<u>Țeite-Mare</u>
și <u>Popa Ioan C. Neoroni</u> econom	in	<u>Truc</u>

cu majoritate de voturi
anansimitate.

Drept-ce susnumiții delegați sunt prin aceasta autorizați a lua parte cu vot decisiv la Marea Adunare Națională Română ce se va convoca prin Consiliul Central Național Român, în numele tuturor Românilor din acest cerc electoral și la alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual o să mai fie convocate în decursul anului acestuia ori în anul următor și a contribui cu votul lor la deciderea asupra sorții viitoare a neamului romănesc din Transilvania, Ungaria și Bănatul Timișan.

Dat din colegiul electoral al cercului electoral Halmi
ținut în ziua de 26 Noemvrie 1918.

<u>D. Ioan Bobosny</u> prezident.	<u>D. Jever Pop</u> notar.
<u>Augustin Korday</u>	<u>Ioan Hoteaf</u>
<u>Corinciu Pop</u>	<u>Ioan Turcu</u>
<u>Fid. Pop</u>	<u>Vasile Petru</u>
<u>Petru Iliudacu</u>	
<u>Iustin Pop</u>	
<u>Venilie Stobna</u>	
<u>Venilie Stobna</u>	
<u>Ioan Bobosny</u>	
<u>Vasile Negru</u>	
<u>Vasile Gely</u>	
<u>Vasile Iutacu</u>	
<u>Hampea Ionescu</u>	
<u>Grigore Ionescu</u>	

bărbați de încredere din comune.

- 1372/3 -

Concordia Arad

181
Credențional.

Subsemnații adevărim, că dl Ioan Virgiliu Bălibanu
în Urimat este emis din partea mai jos indicatei corporațiuni
cu delegat al ei în Marea Adunare Națională Română, ce se va convoca în
în acest an, și în alte Mari Adunări Naționale Române, cari eventual se vor
mai ținea în decursul anului următor.

Dat din adunarea C.N.R. din Urimat ținută în Urimat la ziua
de 15. 28. Noem. 1918.

Pentru Consiliul Național Român secția
Urimat.

Antonii Pălibanu Președinte
președinte
Vasiliu Carabă
vicepreședinte.
Virgiliu Bălibanu
notari.

Mihaila Borhidi
Vasiliu Sereni
Ioan Luca
Simion Capraru
George Farcău p. Tutan
Nicolae Petruș
Nicolau Răuțu
Mihail Răuțu
Grigoriu Tichar

bărbați de încredere.

Ioan Marincaș
Vasiliu Petroș
Vasiliu Tertan
George Culin
Simion Culin
Simion Tertan
Farcău George
Victor Tertan
Ioan Tertan
Andrei Tertan

bărbați de încredere.